



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (2327) 1994 SPALIS-OCTOBER 4

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Vilniui sugrįžus

Yra džiaugsmingų ir liūdnų sukakčių. Kai jos svarbios ir paliečia platesnę visuomenę — vienaip ar kitaip švenčiamos, minėjimais pažymimos, susirinkimuose aptariamos, spaudoje ryškinamos.

Šiais metais, šalia visų kitų minėtų ar minėtų datų, gal jau kiek kitokia nuotaika prisimenama ir Spalio 9-toji. Prieš Antrąjį pasaulinį karą nepriklausomoje Lietuvoje ši data devyniolika metų skausmingai rėžėsi kiekvieno lietuvių širdin. Tą dieną ir vaikai, ir seneliai tradicija tapusia susikaupimo ir rimties minutę stovėdavo tylūs ir susimąstę. Vaikai gal ne visada būdavo suprantama, kodėl mūsų sostinę Vilnių valdo kiti; seneliui pynėsi mintys apie neteisingumą, klaidą ir skriaudą. Ir ne paslaptis, kad "mes be Vilniaus nenu-rimsim" sąskambiuose prasiverždavo ir žmogiškosios neapykantos tonai, sunkiai slopinami atleidimu už padarytą žalą. Požiūris į Suvalkų sutarties sulaužytojus juodu šešėliu nusidriekė ant visos lenkų tautos. Ypač jautriai tą neteisybę pergyveno savo tėvynę mylėti mokoma jaunoji karta, į lenkus pažiūrėjusi kaip į pačius negarbingiausius ir klatingiausius žmones. Prievartinio Lenkijos ultimatumo gėdą tarsi nuplovė kilęs karas, per dvi savaites sugriovęs lenkų didybę ir soviništinę svajonę užimti Berlyną. Lenkų karių ir policijos pareigūnų bėgimas į Lietuvą daugelio žmonių buvo pergyventas kaip pergale: štai kas jums už skriaudas, klaidą ir Vilniaus užgrobimą! O vis dėlto, šiandien žvelgiant atgal, sunku būtų pasverti, ko daugiau buvo — kartėlio ar užuojautos?

MINIME 55-tąsias Vilniaus grįžimo metines. Tai džiaugsminga sukaktis. Prisimenami 1939-tieji, prasidėjusių didelių permainų metai. Kas atsitiko, kad pačioje tų permainų pradžioje Vilnius grįžo Lietuvai? Vieni šiandien taria, kad tai Maskvos dovana už karines bazes, tam tikri mainai. Kiti tame įžiūri paviršutinišką, gal net propagandinį, žvilgsnį ir teigia, kad bazės sovietai būtų gavę ir taip, kaip gavo Estijoje ir Latvijoje be jokių teritorijų dalinimo. Treti samprotauja, kad Vilniaus krašto grįžimas Lietuvai buvo grynai strateginė priežastis. Mat sovietai su bazėmis pasistūmėję į vakarus jokių būdu nenorėjo Vilniaus krašto palikti vokiečių kontrolėje, įjungiant jį į būsimą Lenkijos guberniją. Taigi Vilniaus grįžimas būvęs neišvengiamų karių bei politinių situacijų rezultatas. Galimas dalykas, kad dėl to dar yra ir kitokių nuomonių. Surinktu duomenų ir laiko perspektyvoje istorikai tars savo žodį. Šiandien atkurtoji Lietuvos valstybė nebūtų įsivaizduojama be sostinės Vilniaus. O Lenkija, oficialiai pripažindama Vilnių Lietuvos sostine, galbūt bent šiek tiek bando atitaistyti želigovskinės agresijos padarinius, nors apie tai vengia plačiau kalbėti. Kaip ten bebūtų, nieko iš istorijos negalima ištrinti. Ir per devyniolika Lenkijos okupacijos metų patirtos lietuvių vilniečių kancios ir kovos įrašytos visiems laikams istorijos puslapiuose. Šito nei pakeisti, nei pagrąžinti nebegalima. Šiandien betgi svarbiausia įsitikinti, kad ta kova nėra pasibaigusi. Per 55-rius metus lietuvių medis Vilniaus krašte dėl suprantamų priežasčių mažai paaugo. Dabar jau būklė kita — turim nepriklausomą Lietuvą ir savo atgautą senąją sostinę. Belieka rūpintis to lietuviybės medžio auginimu. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kvebekas ir jo nepriklausomybė

Separatistinės Kvebeko partijos vadas Jacques Parizeau ministrų kabinete sudarė ir su juo dvidešimt šeštuojų premjero buvo prisaikdintas rugsėjo 26 d. Jo kabinete yra devyniolika ministrų, turinčių jiems paskirtas ministerijas. Tačiau juos papildė ir keturiolika Kvebeko partijos atstovų parlamente, atsakingų už vietinius provincinių sričių reikalus. Jiems vadovaus Guy Chevrette, pasirinktas Kvebeko provincinio parlamento vadu, atsakingu už rinkimų bei referendumo reformas. Pasirušiumi Kvebeko atskyrimui nuo Kanados rūpinis ministris Richard Le Hir, dirbdamas su tarpvyriausybinių reikalų ministere Louise Beaudoin. Pastaroji vadovaus ryšiams su federacinės Kanados vyriausybe, jos provincijomis, derindama bendrus siekius su Lucieno Bouchardo Kvebeko bloko separatistais Kanados parlamente.

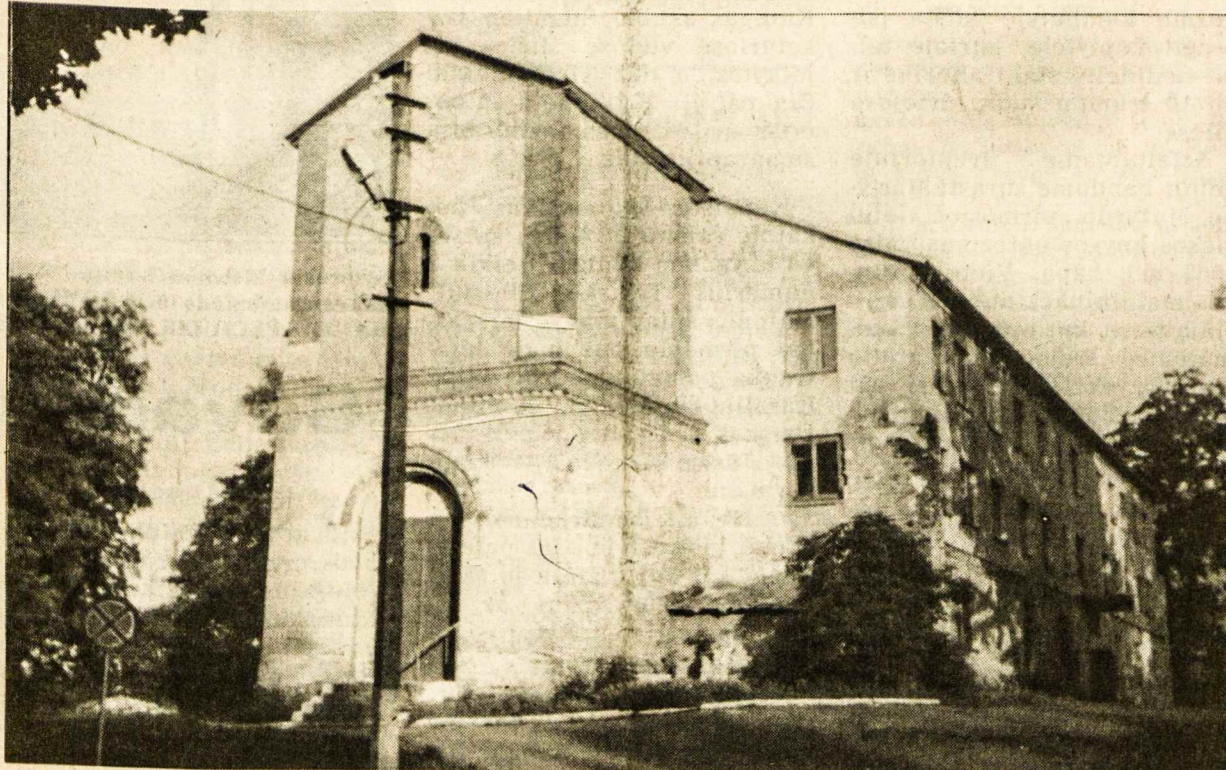
Premjero J. Parizeau pavaduotoju buvo paskelbtas Bernard Landry, ministris tarp-tautiniams reikalams, imigracijai, kultūrinei kitų grupių ir ypač prancūziškai kalbančių kvebekiečių veiklai. Laimėjus Kvebeko nepriklausomybės referendumą, jam teks siekti etninių grupių pritarimo ir jų pasilinkimo nepriklausomybės išsikovojujama Kvebeke. Premjero J. Parizeau žmona Lisette Lapointe Kvebeko mieste surengto spau-

dos konferencijoje nuste-bino žurnalistus, pranešusi įsijungimą politikon. Esą ji dabar dirbs savo vyro patarėja, šiam tikslui turėdama atskirą raštinę su štabu ir gaudama tik pusę jo algos.

Perėmus Kvebeko vyriausybės vadžias, premjeras J. Parizeau užtikrino, kad referendumas nepriklausomybės klausimu bus pravestas iki 1995 m. pabaigos. Jo naujoji vyriausybė stengsis sustiprinti kvebekiečių pasitikėjimą šia idėja. Esą jie tada supras, kad iš dabartinės federacinės sistemos kito kelio nebėra, išskyrus nepriklausomą Kvebeko valstybę. Pasak premjero J. Parizeau, laimėjus referendumą ir paskelbus nepriklausomybę, dings dabartinis kvebekiečių susiskaldymas. Tada jie visi kurs nepriklausomybę, suprasdami, kad ji Kvebekui esanti svarbesnė už federacinės Kanados siūlomus nuolaidas.

Tokie premjero J. Parizeau žodžiai liudija, kad jo separatistinės Kvebeko partijos vyriausybė vengs bendradarbiavimo su federacinės Kanados vyriausybe, ji stengdamasi pakeisti susikurtą taktiką. Praėjusią savaitę ši taktika jau pradėta reikalavimu, kad Kanados vyriausybė nedelsdama Kvebekui sumokėtų 47,2 milijono dolerių už 1992 m. praves-tą referendumą Kanados vyriausybę vadų priimtos Char-

(Nukelta į 9-tą psl.)



Buvusi Ragainės šventovė Rytprūsiause. Kairėje pusėje, kamputyje, lyg baltas krūmas, — šiukšlių dėžės ant MARTYNO MAŽVYDO kapo. 1994 m. rugsėjis



Žmonės renkasi į pamaldas Ragainės koplyčioje. Dešiniajame kampe esančioje klausykloje išpažinčių klauso kunigas ANUPRAS GAURONSKAS

Ažuolai prūsų girioje

Išvyka į Rytprūsius, pažintis su to krašto tautiečiais, krikščynos. Daug papapių, tik vienas kunigas visoje srityje

ANTANINA GARMUTĖ

Šiltą rugsėjo pavakarę, pas-kui besileidžiančią saulę, vykome į senąją lietuvininkų žemę. Pro šalį slinko gražūs zanavykiškų gyvenviečių pavadinimai, miglose skendėjo pilikalniai prie Nemuno, menantys kunigaikštį Sudar-gą ir nuožmias kovas su kryžiuočiais.

Tolimą praeitį prisiminus, gera ir kasdienybėn sugrįžti. Važiavome į Lubėnus (rusiškai Zelenodolje) dalyvauti mažojo Pečiulių sūnelio Gedimino-Antano krikštynose. Širdis džiaugėsi, kad ir vaikelis, ir jo mama liko gyvi po visų atėjimo į šį pasaulį "nuotykių": gimdyvės — mano įduk-rūs Giedrės — kovos su mirtimi rusiškuose gimdymo namuose, kai naktį neleidžiama gimdyti; kūdikio abipusio plaučių uždegimo. Ir Lietuvos vaikų gydytojų didvyriš-ki pastangų. Be abejonės, ir Visagalio Dievo pagalbos. Tad kaip nesidžiaugti?

Girių prieglobstyje

Ir štai mes — prūsų girių prieglobstyje. Pasitinka seni ažuolai, aukštyn šakas lyg rankas iškėlę. Skalią priarišti šūnys. Nuo miško žvėrių derlių saugo. Kelių šimtų kolchozo karvių, kurios anksčiau naktimis laužydavo kopūstus, jau nebėra — mat nebėra kam šieną paruošti. (Tik lankų lankos tęsiasi prie Nemuno).

Krikštijamasis — pasveikęs dviejų su puse mėnesių "vyrukas" — ramiai pūkuoja vys-tykluose. Močiutė, jo tėvo ma-ma, kepa senovišką naminę duoną ir lietuviškus kaimiš-kius pyragus. Mantas, dvejų metų pipiras, kurį čia juo-

kais vadina "prūsų karalium", narsiai puola prie mano krepšio ieškoti saldinių. Krikš-tamotė, net iš Vilniaus atsi-vežta tėvo sesuo Saulena, iš-krauna lauktuves. Nuotaika šventiška.

Atsisakė krikštyti

Rytprūsių lietuviai, ypač gyvenantys pasienio zonoje, stengiasi krikštyti vaikus, at-siveždami kunigus iš Didžio-sios Lietuvos. Ta pačia proga pakrikštijami ir anksčiau šio Sakramento nepriėmusieji. Taip buvo krikštijant Pečiulių pirmąjį Mantą: kunigas, at-vykęs iš Didžiosios Lietuvos, ne jį vieną pakrikštijo. Po apeigų kunigas tada dar pasi-kalbėjo su žmonėmis, pabend-ravo. Šį kartą reikalai klostė-si nebe taip sklandžiai. (Kaip vėliau pamatysime — nėra to blogi, kas neišeitų į gerą). Taigi, nuyko Edmundas Pe-čiulis Lietuvon kunigo pars-i-vošą vaikų gydytojų didvyriš-ki pastangų. Be abejonės, ir Visagalio Dievo pagalbos. Tad kaip nesidžiaugti?

— Naujasis kunigas neva-žiavo. Atsisakė. Priežastys įvairios, — prisimena Edmun-das. — Mane pažįstami lietu-viai buvo perspėję, kad pasienio parapijose yra du tokie, slapiu maišu trenkti. Rytprū-siuose rasime kunigą Anuprą Gauronską. O anas — tik štai kokių paveikslukus dali-na...

Edmundas parodė paveiks-lėlį. Gražiai atspausdintas (spaudė Vilniaus "Spauda" pusės milijono egzempliorių tiražu). Vaizduoja Švč. Mariją su kūdikėliu ant rankų. Kitoje paveikslėlio pusėje para-šyta, kad Kaune, Palemone nuo 1993 m. statomos švento-vės įrengtame požemyje aša-voja Švč. M. Marijos statula,

kuri ne tik verkia, bet ir kal-ba (regėtojai). Nesimū spres-ti apie šio stebuklo ištakas. (Minėta statula anksčiau pri-klausė Šv. Antano šventovei. Mačiusieji kalbėjo, jog per-kelta į minėtą rūšį ji apraso-jo).

Keistuolis televizijoje

Prisiminėme ir antrąjį keis-tuolį iš pasienio. Jo paslau-gų Rytprūsių lietuviai, beje, nebeieško. Išgarsėjo žmogus. Neseniai Lietuvos televizijos vienas privatus kanalas bene tris šeštadienius pagret trans-liavo jo naivius ir primityvius pasakojimus apie kelionę su ateiviais iš kosmoso. Per vie-ną valandą žmogus ne tik kitą planetą pasiekęs ir pamaldas ten išklaušęs, bet ir spėjęs iš-tyrinėti svarbiausią dalyką — kur kas didesnį tos planetos gyventojų pamaldumą nei žemės žmonių... Kur čia fizikos dėsniai, turint galvoje atstu-mus, — ne šviesos, bet minties greitis pasitelktas. Šį "super-stebuklą" prieš visą Lietuvą patvirtino televizijon sukvieta grupė "ekspertų": keistuo-liu dvasininko kaimyninis kle-bonas, šeimo narys ir televizi-jos pranešėja. Žiūrėdamas to-kią laidą tegalvoji: kas deda-si mūsų Lietuvėlei? Nejaugi lietuviškoji demokratija — laisvė anarchijai, beteišiku-mui ir žmonių mulkinimui, už gryną pinigą priimant keistuo-lių svaicėjimus?...

Istorinėje Ragainėje

Sekmadienio popietę (5 v.) Rytprūsių kunigas Anupras Gauronskas turėjo aukoti šv. Mišias lietuviškoje parapijo-jė Ragainėje (rusiškai Nie-man). Su mažuoju Gediminu,

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Okupacija nepakirto Lietuvos šaknų

Lietuvos prezidentas Algir-das Brazauskas 1994 m. rugsė-jo 30 d. Jungtinių Tautų bend-rojo visuotinio susirinkimo 49-toje sesijoje pasakė kalbą. Pa-dėkojęs už suteiktą garbę ir galimybę kalbėti "šiame foru-me", nurodė, kad šiais laikais vyksta globaliniai pokyčiai, suartėja tautos, žemynai, tarp-tautinei bendrijai reikalinga nauja ateities vizija. Tai-ka, ekonomika, aplinka, socia-linis teisingumas ir demokra-tija turėtų būti pagrindiniai žmonijos pažangos varikliai. To siekiant, svarbiausias in-strumentas — Jungtinės Tau-tos, kurios neturėtų tapti pa-saulinių įvykių stebėtoja. Rei-kėtų bendromis jėgomis įveik-ti "rasizmo, neapykantos kita-taučiams, fanatiško naciona-lizmo ir netolerancijos ap-raiškas".

Primėjęs Lietuvai istorinę datą — 1993 m. rugpjūčio 31 — kai buvo baigtas rusų ka-riuomenės išvedimas ir pasi-džiaugęs, kad tokį patį isto-rinį momentą lygiai po metų išgyvenusios Estija ir Latvija, pabrėžė, kad Lietuvos valsty-bė siekia įtvirtinti demokra-tiją, tačiau susiduria su rim-tomis socialinėmis problemo-mis, būdingomis visoms jau-noms demokratinėms valsty-bėms. Vis dėlto nemažai pa-daryta — "Lietuva turi gana stabilią valiutą. Pažabota in-fliacija". Esanti sukurta už-sienio investicijoms palanki būklė. Bendradarbiaujama su Tarptautiniu valiutos fondu bei Pasaulio banku. Palaiko-mi glaudūs ryšiai su Latvija ir Estija, su kuriomis įsteig-ta bendra Baltijos ministerių taryba. Būtina dar daugiau suartėti "koordinuoti užsie-nio ir gynybos politiką". Lie-tuva labai vertinanti Šiaurės Europos kraštų paramą. Ypač svarbus Lietuvai santykiai su Rusija. Naujoje Europoje vyksta senieji padalinimai ir "mes norėtume tikėti, kad naujoji Rusija laikysis tarp-tautinės teisės principų ir ne-darys klūčių Baltijos šalių integracijai į Europos politi-nes, ekonomines bei saugumo struktūras".

Čia kalbėdamas Rusijos prezidentas B. Jelcinas "pa-reiškė, kad būtina atsisaky-ti stipriųjų diktato silpniesiems ir kurti naują tvarką, paremtą teise ir morale". Karaliau-čiaus srityje Rusija mažina savo karinį pajėgumą. A. Bra-zauskas pripažino, kad per Lietuvos teritoriją vyksta ru-sų tranzitas ir kad Karaliau-čiaus sritis reikalauja ypa-tingo dėmesio. Ji galinti tap-ti patraukliu ekonominiu par-neriu ar karinės grėsmės ir ne-ramumų vieta. Lietuva siūlo tos srities problematiką svars-tyti prie apvalaus stalo "Eu-ropos sąjungos stabilumo pak-to rėmuose".

Čia kalbėdamas Rusijos prezidentas B. Jelcinas "pa-reiškė, kad būtina atsisaky-ti stipriųjų diktato silpniesiems ir kurti naują tvarką, paremtą teise ir morale". Karaliau-čiaus srityje Rusija mažina savo karinį pajėgumą. A. Bra-zauskas pripažino, kad per Lietuvos teritoriją vyksta ru-sų tranzitas ir kad Karaliau-čiaus sritis reikalauja ypa-tingo dėmesio. Ji galinti tap-ti patraukliu ekonominiu par-neriu ar karinės grėsmės ir ne-ramumų vieta. Lietuva siūlo tos srities problematiką svars-tyti prie apvalaus stalo "Eu-ropos sąjungos stabilumo pak-to rėmuose".

Čia kalbėdamas Rusijos prezidentas B. Jelcinas "pa-reiškė, kad būtina atsisaky-ti stipriųjų diktato silpniesiems ir kurti naują tvarką, paremtą teise ir morale". Karaliau-čiaus srityje Rusija mažina savo karinį pajėgumą. A. Bra-zauskas pripažino, kad per Lietuvos teritoriją vyksta ru-sų tranzitas ir kad Karaliau-čiaus sritis reikalauja ypa-tingo dėmesio. Ji galinti tap-ti patraukliu ekonominiu par-neriu ar karinės grėsmės ir ne-ramumų vieta. Lietuva siūlo tos srities problematiką svars-tyti prie apvalaus stalo "Eu-ropos sąjungos stabilumo pak-to rėmuose".

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

- Vilniui sugrįžus
- Lietuvių stiprinimas — pagrindinis šių dienų uždavinys
- Ažuolai prūsų girioje
- Rytprūsių lietuviai ir jų kunigas Anupras Gauronskas
- Maskvos letena tebeslegia Lietuvą
- Dėl ekonominių ryšių reikėtų laikytis vieningos politikos
- Lietuva kitataučių spaudoje
- Daugelį nuste-bino V. Landsbergio dalyvavimas lenkų suvažiavime
- Politinė konferencija Vašingtone
- Lietuva nepaliekama Rusijos interesų zonoje
- Aštuntasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas
- Svarstybose uoliai dalyvavo Kanados atstovai-vės
- Sužinojau, kad buvau laikomas banditu
- Vaikystės pėdsakais nuskurdintoje tėviškoje ir apylinkėse
- Čikagą linksmo tautiečiai iš Lietuvos
- Linksmo koncerto pėdas skiriamas vaikų gerovei
- Kanados mokytojos Šiauliuose
- Tikimasi pakelti šnekamosios anglų kalbos lygį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Estijos prezidentas pas popiežių

Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko vizitas Vatikane
numatytas 1994 metų lapkričio mėnesį

Popiežius Jonas-Paulius II 1994 m. rugsėjo 15 d. vasaros rezidencijoje Castelgandolfe priėmė Estijos prezidentą Lennart Meri. Tai atsakomasis Estijos prezidento vizitas pas Šv. Tėvą, po Jono-Pauliaus II kelionės į Baltijos valstybes praėjusių metų rugsėjo pradžioje. Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis Šv. Tėvą aplankė jau š. m. kovo 17 d., o Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko vizitas Vatikane turėtų įvykti š. m. lapkričio mėnesį.

Sveikindamas svečią, Šv. Tėvas kalbėjo:

1. Pone Prezidente, labai džiaugiuosi karštai jus sveikindamas šio Jūsų pirmojo vizito Apaštaly Sostui proga. Kartu su Jumis sveikinu Jūsų palydovus ir visą tautą, kuriai Jūs atstovaujate.

Mūsų šiandienis susitikimas man primena trumpą, bet apytį išpūdių apsilankymą Estijoje, praėjusių metų rugsėjo 10 dieną. Trokštu dar kartą Jums padėkoti už nuoširdų priėmimą ir svetingumą, kurį patyriau būdamas sostinėje Taline. Išpūdių ir jausmai patirti per paskutinę dalį mano istorinės kelionės į tris Baltijos respublikas dar ir šiandien aidi giliai mano sieloje ir sielose tų, kurie mane lydėjo.

2. Po skaudaus bandymo meto, kai buvo pamintos pamatinės žmogaus laisvės, estų tauta šiandien gyvena moralinio ir pilietinio atsinaujinimo dvasia. Reikšmingą indėlį į šį atgauto pasitikėjimo ir veiksmingų pastangų bendram labai kontekstą įneša geri katalikų bendruomenės ir valstybinių institucijų santykiai, kupini pagarbos ir atgauta religine laisve grįsto bendradarbiavimo.

Katalikų Bendrijos ir valstybės nuoširdi santarvė sudaro reikšmingas prielaidas išvien ugdyti bendrą gerovę visų piliečių labui. Kelia didėlį pasigėrėjimą civilinės valdžios dėmesinga laikysena ir pagalba, rodoma mažai, bet veikliai katalikų bendruomenei. Bažnyčios ir valstybės tarpusavio atvirumo ir bendradarbiavimo klimatas labai pasitarnaus ieškant patenkinamų sprendimų ir tais klausimais, kurie dar tebesvarstomi. Pavyzdžiui, su pasitenkinimu konstatuoju, kaip vaisingai nuoširdus susipratimas tarnauja deryboms dėl praityje totalitarinio režimo konfiskuotų pastatų grąžinimo. Linkiu, kad ir toliau būtų einaama pradėtu keliu, kad tvirtėtų dialogas ir santarvė, kurių lig šiol netrukio tiek šioje labai jautrioje srityje, tiek ir kitais klausimais, rūpimais abiem pusėm.

3. Linkiu, kad sprendimai, kuriuos tikimasi pasiekti, tarp kita ko, leistų katalikų bendruomenei veiksmingiau prisidėti prie visuotinių pastangų, kuriomis siekiama krašto gerovės.

Ažuolai prūsų girioje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jo tėvais ir krikščioniais — tėvo seserim Saulena ir broliu Algimantu — atvažiuome šiek tiek anksčiau. Kunigas dar nebuvo atvykęs iš Karaliaučiaus.

Susipažinome su Ragainės šventovės tragedija. Iš išorės šventovė priminė tvirtovę. Ji tebėra — ir bus! — paversta 3-jų aukštų gyvenamuoju namu. Iš vienos pusės į atvykėlį žvelgia bendrabučio kambarių langai, o iš kitos — baldų parduotuvė. Tik mažame pirmo aukšto kamputyje leista įsirengti koplytėlę, kurioje telpa nedidelis stalo altorius ir po 10 trumpų suolų dviejose eilėse.

Asfaltuotame šventoriuje veltui bandome surasti Martyno Mažvydo, pirmosios lietuviškos knygos autoriaus (mirė 1563 m.), kapą. Vietos lietuvių maldininkės nurodė į kairiąją pusę, kur ant asfalto pamatėme trejetą metalinių šiukšlių dėžių ir tokius pat garažus. Man nekilo ranka nu fotografuoti tokį Martyno Mažvydo "kapą"...

Ragainė nuo seno buvo lietuvių kultūros lopšys. Čia buvo išleistas pirmasis lietuviškojo laikraščio "Aušra" numeris. Praėjusio amžiaus pabaigoje, nuo 1882 m., veikė lietuviška mokytojų seminarija. Po Antrojo pasaulinio karo miesto gyventojų sudėtis pasikeitė: vieni pasitraukė į Vakarų, kitus okupantai ištremė į Sibirą. Miestas tapo rusišku, ir nedaug jame lietuvių, kurie išsikūrė jau pokaryje.

Miesto aikštėje tebestovi Lenino skulptūra, nudažyta murzinais rudais dažais. O sekma dienį ištuštėjusiose gatvėse vaikšto susikibiusios merginos ir rusišku papročiu spjauto saulėgrąžų lukštus.

Visa tai aštriai nesiderina su istorine krašto praeitimi, kurią mena gal tik Ragainės pilies griuvėsiai, abejingai tekantis Nemunas ir susimątęs Rambyno kalnas kitapus upės, Didžiojoje Lietuvoje.

Graudu koplyčioje

Koplyčia pilnutėlė. Moterys atsidėviusios vaikams, močiutės — vaikaitis, su kuriais šnibzdasi rusiškai. Gieda "Pulkim ant kelių", "Dievas — mūsų prieglauda ir stiprybė", ir kitas senas lietuviškas giesmes. Tvyro graudi nuotaika, tarsi po šermenų. Kiek amžių čia dar meldžiamasi lietuviškai? Pradžioje, — priešinant germanizacijai, o dabar — intensyviajai rusifikacijai. Nesgi šimtmetinių tradicijų — lietuviškųjų mokyklų — jau nebėra... Belieka Dievo namai. Juose galvinama ne tik tikėjimas, dora, sąžinė, bet ir lietuviybė.

Atskuba kunigas. Vyksta pamaldos. Nuširdžios, jautrios, tarsi vienos šeimos pobūvis. Mūsų šaliai, krikščionys dalyviai, pasitempę, pasipuošę juodais kostiumais, o baltuose meginukuose pūknų jantis mažylis — dėmesio centre. Visi jaučia momento svarbą. Vargonų muzikos čia nėra. Ji — mūsų sielose.

Dar du žmonės su nerimu klausėsi atnaujamąs šv. Mišų aukos. Tai — būsimieji su tuoktiniai. Jaunasis — iš Lietuvos, jaunoji — iš Ragainės. Prie mažos, lietuvišku stilium ornamentuotos klausyklos, eina jie išpažinties. Nuo sužadintų jausmų ir minčių gausu akyse tvenkiasi ašaros.

Šv. Mišų metu kilnaus veido kunigas Anupras Gauronskas krikštija mažąjį Gediminą, suteikdamas jam Antano vardą. Dega žvakė. Kunigas laimina ir linki: "Būk, Antanai, geru krikščioniu ir tikru lietuviu!"

Jaunųjų porai — Santuokos sakramentas.

Pokalbis su kunigu

Pamaldoms pasibaigus, mažame kambarėlyje už altoriaus, trumpas pokalbis su kunigu Anupru Gauronsku. Kunigas skuba. Šiandien jau keturiose vietose Mišios atlaikytos, o dar Tilžė laukia! Čia pat jis priiminėja intencijas šv. Mišioms, bendrauja su parapijiečiais.

Nepaisant skubos, mūsų pokalbis vaisingas. Kartu su savo knygomis kunigui įteikiu 2 numerius "Tėviškės žiburių". Malonus sutapimas — laikraščio pirmame puslapyje nuotrauka pamaldų, kurias laiko Karaliaučiuje kun. A. Gauronskas.

— Jūs iš Kanados? — klausia mane.

— Ne, tik bendradarbiauju šiame laikraštyje. Gal pateiktumėt kai kurių žinių jo skaitytojams? Pavyzdžiui, ar seniai darbuojatės Rytprūsioje? Kaip sekasi?

— Jau penkeri metai. Nelengva. Trumpą laiką turėjau talkininką lenkų kunigą. Dabar esu vienas visoje srityje. Sukuosi kaip voverė rate.

— Kiek parapijų aptarnaujate?

— Vien tik įregistruotų katoriolikų. Neregistruotų — antra tiek. Iš viso bus apie trisdešimt.

Pasako visai paprastai. Nesididžiuodamas. Ir nedejuodamas. Jo gerame veide — pareigingo žmogaus rūpestis parapijiečių reikalais. O ta parapija — tik įsivaizduokite — visas Karaliaučiaus kraštas! Kiek jėgų, kiek energijos reikia! Penkiasdešimtmetis kunigas sveikata nesiskundžia. Gyvena jis pačiame Karaliaučiuje. O iš ten, kaip gyvasis sidabras, rieda visur, kur reikia... Viskam randa laiko veiklusis Rytprusių klebonas.

Reikia paramos

— Sumanymų daug, — kalba kunigas. — Esame numatę statyti 4 koplyčias. Sparčiai vyksta ir Tilžės šventovės statyba — jau kyla sienos.

— Iš kur kilęs esate?

— Nuo Papilės. Žinot, kur Simonas Daukantas?

Žemaitis. Tarnauja darbštuolis Dievui ir tėvynei. Pasiaukojančiai.

Atsisveikinant prašau kunigą pasakyti, ką norėtų perduoti "TŽ" skaitytojams.

— Norėčiau palaikyti ryšius su jais. Ypač būčiau dėkingas, jei atsiųstų kas nors, galintis lešomis paremti. Didžiausios bėdos — su šventovių statybomis. Ir geri jiems linkėjimai. Sveikatos. Sėkmės. Iš Rytprūsų žemės!

Kunigas užrašo savo adresą: Rev. A. Gauronskas, Lesopilnaja 72, Kaliningrad 236006, Rossia (Russia).

... Per Trapėnų miškus su pakrikštytu kūdikiu grįžome į Lubėnus. Krikščionys buvo sėkmingos. Išsiplėtė ir pažintiniai akiračiai. O už langų tyliai šlėmėjo medžiai. Ažuolai prūsų girioje. Išskėlė į dangų apdžiūvusias šakas, jie kažką rūsčiai bylojo...



Rytprusių klebonas kunigas ANUPRAS GAURONSKAS Ragainės koplyčioje krikštija Pečiulių kūdikį. Iš kairės: naujagimio tėvai EDMUNDAS ir GIEDRĖ PEČIULIAI, krikštatėvė — SAULENA PEČIULYTE ir ALGIMANTAS PEČIULIS, 1994 m. rugsėjo 4 d. Nuotr. Antaninos Garmutės

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lėktuvai 31 kartą pažeidė Lietuvos oro erdvę rugsėjo 16 d. Nelegalūs skrydžiai vyko virš Adučiškio, Lietuvos gyvenvietės, dėl kurios geležinkelio stoties nesutaria Lietuva ir Gudija. Šiais metais jau keturis sykiai Lietuvai teko protestuoti dėl oro erdvės pažeidimų, padarytų Gudijos lėktuvų. Rašoma, kad derybos tarp Gudijos ir Lietuvos dėl Adučiškio stoties tęsiasi ir atrodo, kad artėja abipusiškai teigiami sprendimai.

Lietuva susitarė su St. Peterburgu

Lietuvos ministeris pirm. Adolfas Šleževičius su delegacija rugsėjo 22 d. lankėsi St. Peterburge, rašo ELTA. Šis yra antras pagal dydį Rusijos miestas ir tradicinis ekonominis ir prekybinis Lietuvos bendradarbis. Ministeris pirmininkas pareiškė, kad Lietuva ieško rinkų ir dėl to stengiasi užmegzti ryšius su atski-

romis Rusijos apylinkėmis. Paprašyta pagalbos St. Peterburgo lietuvių bendruomenei dėl patalpų, ir miesto burmistras tą pagalbą pažadėjo. Buvo pasirašytas prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo susitarimas tarp Lietuvos pramonės ir prekybos ministerijos bei St. Peterburgo vyriausybės; taip pat — ketinimų protokolas dėl lietuviško prekybos centro statybos tame mieste.

Pareikštas pasitikėjimas

Lietuvos saugumo ir įsijungimo į Vakarų Europos bei NATO struktūras reikalui Lietuvos seimo pirmininkas Č. Jursėnas 1994 m. rugsėjo 20 d. paskelbė pareiškimą, kuriame rašoma:

"Lietuva yra ne kartą pareiškusi ir padariusi konkrečių žingsnių, kad taptų Europos Bendrijos ir NATO (Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos) nare.

Masinės informacijos prie-

A+A

KAZIMIERUI MIKŠIUI,

"Rambyno" Inc. valdybos nariui, mirus, nuoširdžią užuojautą jo sesutei ONUTEI, giminėms bei artimiesiems reiškia ir kartu liūdi —

"Rambyno" valdyba

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

BENEDIKTAS KASINSKAS

mirė 1994 m. rugsėjo 14 d., 11 val. vakaro, sulaukęs 73 metų amžiaus. Gyveno 770 Bailey Rd., W. Henrietta, NY 14586, JAV. Velionis gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskr., Žaliosios kaime.

Liūdesyje liko: žmona Nijolė, sūnus Darius ir marti Elistra, dvi seserys — Anelė Gustaitienė su šeima, Matilda Slankevičienė su šeima Australijoje, žmonos pusbrolis Pranas ir Emilija Kairiai, Windsor, Ont. Velionis palaidotas rugsėjo 17 d., iš Šv. Jurgio lietuvių katalikų šventovės Holy Sepulchre kapinėse.

Šeima

PADĖKA

A+A

JUOZUI BIRGELIUI

mirus, nuoširdžiai dėkoju kunigams E. Jurgučiai, OFM, L. Januškaui, OFM, ir klebonui A. Simanavičiui, OFM, už maldas koplyčioje ir šventovėje, klebonui kun. J. Staškui ir kun. E. Jurgučiai, OFM, už maldas kapinėse.

Dėkoju vargonininkei Danguolei Radkei ir seselei Loretai; karsto nešėjams — Albinui Radžiūnui, Jurgui Ivanauskui, Albinui Bočkui, Pranui Skrupskui, Juozui Morkūnui ir Vacui Karniavičiui. Dėkoju visiems už gausiai užprašytas Mišias ir išreikštus užuojautos žodžius, lankant a.a. Juozuką koplyčioje, šventovėje ir lydinį į kapines.

Nuoširdus ačiū šeiminiukei J. Gurklienei už skanias laidotuvių pietus ir mieloms ponios už iškeptus pyragus. Nepaprastai dėkinga a.a. Juozuko dukterėčiai Birutei Šemferienei ir jos vyriui Stasiui už parodytą šilumą, meilę ir gerumą šiomis mano skausmo dienomis, labai dėkoju visiems giminėms, draugams bei pažįstamiems Lietuvoje.

Gerasis Viešpats teatylgina jums už jūsų gerumą. Su pagarba ir dėkingumu —

Janina Birgelienė

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus prima pacientus ir vakarais



Koplyčioje, esančioje buvusioje Ragainės šventovėje, šv. Mišias atnauja Rytprusių klebonas kunigas ANUPRAS GAURONSKAS 1994 m. rugsėjo 4 d. Nuotr. Antaninos Garmutės

monėse pasirodantys įvairūs pranešimai apie galimą įtakos sferų pasidalijimą tarp didžiųjų valstybių kelia mums susirūpinimą. Tokie įtakos sferų pasidalijimai mums yra visiškai nepriimtini.

Tikime, kad JAV, nepripažinusios Baltijos šalių aneksijos 1940 metais, būdamas laisvės ir demokratijos garantu, užtikrins Lietuvos, Estijos ir Latvijos saugumą, nepriklausomybę bei sienų neliečiamumą".

Siūlo mokamą pervedimo punktą

Kaip praneša ELTA rugsėjo 21 d., Vilniuje įvyko Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje narių susirinkimas, kuriame buvo pasiūlyta Lietuvos ir Lenkijos pasienyje pastatyti naują, mokamą pervažiavimo punktą. Jo įrengimui JAV ambasados Varšuvoje komercijos atstovė Joan Edwards kreipėsi į Europos plėtros ir rekonstrukcijos banką dėl paskolos. Amerikos prekybos rūmų ("Chamber of Commerce") Lietuvoje narių, t. y. bendrų JAV ir Lietuvos imonių, yra daugiau kaip 50. Jų vadovai skundėsi Lietuvos ir Lenkijos muitininkų "lupimu" nuo 100 iki 300 dolerių už vieno krovininio automobilio pervažiavimą per sieną. Nesumokėjusiems tenka eilėse laukti po keliasdešimt valandų.

Priimtas naujas ambasadorius

Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėse Tautose praneša, kad naujasis Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Oskaras Jusys rugsėjo 22 d. įteikė savo skiriamuosius raštus JT generaliniam sekretoriui Butros Butros-Gali. Sveikindamas ambasadorių Jusį su paskyrimu, generalinis sekretorius padėkojo už Baltijos valstybių įsteigtą taikos palaikymo batalioną ir pareiškė, kad ši žygį vertina kaip labai pozityvų ir konkretų įnašą į Jungtinių Tautų darbą.

Ambasadorius Oskaras Jusys gimė Anykščių rajone 1954 m. 1972-1977 m. studijavo Vilniaus universitetą, Teisės fakultetą. Jį baigęs, tame pačiame fakultete dirbo asistentu.

1978 m. jis tęsė studijas Maskvos valstybiniame V. Lomonosovo universitete, Teisės fakultete, kur 1981 m. apgynė doktoratą teisės srityje. Tais pačiais metais grįžęs į Vilniaus universitetą, iki 1985 m. dirbo Teisės fakulteto vyresniojo dėstytoju. 1985 m. pagal IREX studentų pasikeitimo programą vienerius metus mokėsi Niujorke, Kolumbijos universitete, Teisės fakultete. 1986-1990 m. Vilniaus universitete, Teisės fakultete dirbo docentu.

Po nepriklausomybės atkūrimo O. Jusys buvo pakviestas vadovauti Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerijos teisės departamentui. Nuo 1993 m. iki dabartinio paskyrimo jis dirbo užsienio reikalų ministerio patarėju, tuo pačiu metu vadovaudamas JAV teisės firmos "McDermott, Will & Emery" skyriui Lietuvoje. RSJ

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KAUNAS JUNGIA SI KAIMUS

Sparčiai augantis Kaunas plečia savo teritoriją. Miesto tarybos nariai nori, kad vyriausybė paruoštų Kauno plėtimosi planą patvirtintų Lietuvos seimas. Prašoma leisti, kad šeši pakaunės kaimai būtų atskirti nuo rajono ir taptų Kauno miesto dalimi. Jei prašymas bus patenkintas, Narsiečių, Tirkliškių, Naugardiškių, Kaziliškių, Linkuvos ir Maironiškių gyventojai taps miestelėnais, o Kaunas tada užims 12.650 hektarų plotą.

ATSTATOMAS PAMINKLAS

Paminklotvarkos departamentui įmonė "Palikimas" 1992 m. Lietuvos vyriausybės potvarkiu buvo įpareigota atstatyti karinio paveldo objektus ir įamžinti sunaikintų karių kapų atminimą buvusiose Kauno miesto kapinėse prie Vytauto prospektu. Ten dabar jau atstatomas paminklas "Žuvome dėl Tėvynės". Visuomenė 1993 m. pranešimais spaudoje buvo paprašyta parūpinti žinių apie sovietmečio nugriautą paminklą. Atsiliepusieji tiksliai nurodė paminklo vietą. Kauniečiai archeologai atkasė sunaikinto paminklo išlikusius pamatus. Tad paminklas Lietuvos nepriklausomybės kovose žuvusiems kariaus atstatomas ant senųjų pamatų. Kauno architektai dabar peržiūri visą buvusių kapinių teritoriją ir nori tiksliai nustatyti karinio paveldo objektų vietas. Jiems reikia žinoti, kur buvo Dariaus ir Girėno mauzoliejai, įspūdingi Lietuvos karo lakūnų kapai, kur palaidoti I D. kare žuvę vokiečiai. Ieškoma ir žymiųjų žmonių buvusių kapaviečių. Tarp jų buvo palaidotas ir gen. Silvestras Žukauskas (1860-1937). Svarbu surasti ir 1941 m. sukilėjų kapavietes. Spėjama, kad tarp jų buvo palaidotas ir dail. Vladas Eidukevičius. "Palikimo" įmonė (Raguvas 5, Kaunas 3000) praeitais metais liudininkus, prisimenančius kapinių naikinimą, turinčius nuotraukų ir kitos istorinės medžiagos. "Palikimo" tel. (8-27) 201858.

RUSNĖS EVANGELIKŲ ŠVENTĖ

Seniausia Klaipėdos krašto evangelikų liuteronų parapija Rusnės saloje rugpjūčio 21 d. atšventė 575-rių metų sukaktį. Parapija ten buvo įsteigta ir pirmoji medinė šventovė pastatyta 1419 m. Keturių medinės šventovės buvo sunaikintos po įvykių ir gaisrų, kol švedai 1809 m. pastatė dabartinę mūrinę šventovę. Ji išsilaikė iki šių dienų, tarnaudama kitiems reikalingas. Mat 1956 sovietmečio metais parapija buvo panaikinta, o šventovė paversta sporto sale. Rusnės evangelikų parapija su jai sugrąžintu buvusios šventovės pastatu dabar atgavinta 1991 m. Šventovė buvo baigta atnaujinti tik šią vasarą. Tad iš tikrųjų buvo švenčiama dviguba parapijos ir pirmosios šventovės 575-rių metų sukaktis. Atgautą šventovę vėl pašventino ir pamaldas laikė vysk. Jonas Kalvanas. Šventės įsijungė daugiau kaip 100 svečių iš Vokietijos. Tarp jų buvo ir iš Rusnės kilęs Jonas Smailius, kurio pastangų dėka Vokietijos evan-

gelikai Rusnės parapijos šventovei parūpino varpą, vargonus ir altorių. Šventės metu giedoją Šilutės evangelikų liuteronų choras, Rusnės evangelikės, religinę muziką grojo dūdiniai.

TILTUI TRŪKSTA PINIGŲ

Palangos kurorto vadovai vis dar neįstengia atstatyti audros nugriauto jūros tilto, buvusio istorine vasarvietės dalimi. Tuo tilto istosios vasarotojų kartos eidavo Baltijos jūron palydėti nusileidžiančios saulės. Šį kartą medinius jūros tilto polių turėjo pakeisti audrų neįveikiami gelžbetoniniai. Tačiau pradėtam stipraus tilto pastatymui užbaigti pritrūko 600.000 JAV dolerių. Šiuos duomenis spaudos atstovams parūpino Palangos burmistras A. Ulba. Palar gos vadovai anksčiau turėję leidimą suprivatinti Šventosios vasaros estradą, dabar už gryną pinigą norėtų parduoti "Vaidilutės" kavinę Birutės kalno papėdėje. Pasak burmistro A. Ulbos, tariamasi ir dėl kavinių "Vasara" bei "Klumpė" pardavimų. Tačiau sutelkti 600.000 JAV dolerių jūros tilto statybai užbaigti nebus lengva. Per keletą metų "Vasaros" kavinės vertė nuo 700.000 JAV dolerių nukrito iki 290.000 litų. Palangos vadovams atrodo, kad daugiau dolerių būtų galima gauti už "Vaidilutės" kavinę Birutės kalno papėdėje dėl jos palankesnės vietos komercijai.

TEATRŲ VARGAI

Jaunimo teatras Vilniuje naują sezoną rugsėjo 7 d. pradėjo jauno rež. Jokūbo Tūro pastatyta prancūzų dramaturgo J. Coteau (1889-1963) pjese "Orfėjas" apie žmonių gyvenimą tik savimi, nesuikabėjimą, jausmų netikrumą, varginantį ne tik save, bet ir savo artimą. Spektaklis buvo paruoštas su jaunais aktorais L. Raudoniu, R. Kazlu ir L. Budzeikaite, atlikusiais pagrindinius vaidmenis. Jaunimo teatro dabartinis vadovas aktorius Antanas Šurna "Dienos" atstovei Neringai Kazkauskaitėi pasakojo: "Buvo labai juokingų akimirkų praėjusį sezoną. Ir naująjį sezoną pagrindinis tikslas — išlikti. Atėini į darbą ir pirmas rūpestis — iš kur gauti pinigų. Vaikšto po bankus, sukamės, kaip išmone, nes valstybinės dotacijos užtenka tik algoms išmokėti. Pinigų visiems pastatymams, patalpų šildymui ir priežiūrai turime iškaulyti patys. Tokie rūpesčiai dabar graužia visus teatrus, tačiau tikimės, kad gal kada bus lengviau, kai vyriausybės vyrai atsuks galvas į teatrus. Nes jei neišsuaugosim savo teatrus, tai jų atgimimo teks laukti ilgus metus". Pasak A. Šurnos, Jaunimo teatras dabar turi 40 aktorių. Tačiau dirbančių tėra aštuoniolika. Ant jų pečių ir laikosi visas repertuaras. Tie aktoriai teatre skatinami dirbti pagal sutartį. Nenoriai kalbėdamas apie ateities planus, A. Šurna pasitarė: "Tegul tai bus šokia tokia paslaptis, nes šiais laikais daugiau negu dviejų mėnesių į priekį negali suplanuoti. Be to, jaučiama konkurencija tarp teatrų: kas įdomesnį režisierius pasikvies, talentingą aktorių prisiviliuos ar gerą pjesę atras". V.Kst.



Ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA sveikinasi su Venezuelos diplomatinio korpuso dekanu nuncijumi arkivyskupu ORIANO QUILICI

Lietuva Pietų Amerikoje

Dr. V. Dambra, Lietuvos ambasadorius Venezueloje, 1994 m. rugpjūčio 7-9 d.d. dalyvavo naujai išrinkto Kolumbijos prezidento Samper Pizano inauguracijoje. Išvakarėse jis perdavė išeinančiam prezidentui Cesar Gaviria Trujillo Lietuvos respublikos prezidento ir vyriausybės raštis linkėjimus. Diplomatinio korpuso priėmimo naująjį prezidentą pasveikino; turėjo progos dar ir atskirai su prezidentu pasikalbėti. Pastarasis pasakė žinąs apie Kolumbijoje gyvenančius lietuvius; "Distral" įmonės valdytojas inž. Algis Didžiulis, buvęs statusas finansinis jo rinkiminio vairo remėjas, pasiskyrė \$150.000.

Kelionės metu dr. V. Dambra susitiko su Kolumbijos

lietuvų bendruomenės atstovais, p.p. Didžiuliais bei prof. Antanu Mockumi, buvusiu valstybinio universiteto rektoriumi, kandidatuojančiu į burmistro pareigybę Bogotoje. Ambasadorius dr. V. Dambra 1994 m. liepos 7-9 d.d. lankėsi San Salvadore, pasimatė su užsienio reikalų ministru Oscar Alfredo Santamaria, nusipelnusiu diplomatu civilinio karo baigmeje. Pastarasis išreiškė norą plėsti ryšius su Lietuva, atskleidė konkrečias galimybes į Lietuvą eksportuoti kavą, kakavą, cukrinių nendrių pluoštus. Taipgi norėtų užmegzti ir kultūrinius ryšius.

Ta proga mūsų ambasadorius pasimatė ir su didžiųjų dienraščių leidėjais bei redaktorais. Julius Vaisiūnas

Lietuva ir Haiti

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Amerikos nemokėjimas ir nesugebėjimas spręsti pasaulines problemas pasireiškė ypač Haiti atveju.

Prez. B. Clinton'o pasiūstojai delegacija su buvusiu prezidentu J. Karter'iu priešakyje palenkė diktatūrinę Haiti valdžią taikingai perleisti ją demokratinei sistemai nepatenkino nei amerikiečių, nei haitiečių visuomenės. Mat Amerikoje pasidarė labai nepopuliarus ginklų panaudojimas kitose kraštuose. Kol pačiai Amerikai negresia tiesioginis ginkluotas pavojus iš kitų valstybių, tol jos visuomenė ir negalvoja apie invazijas į kitus kraštus, nors kartais ir yra būtina panaudoti apsaugines priemones.

Dažnai ir humanitarinė pagalba, pvz. bado atvejais Somaliijoje, buvo smerkiama, nes Amerika tam kraštui atnešė duoną su ginklais. Tačiau ta pati Amerika kitose pasaulio dalyse labai lengvai parduoda kitas tautas didžiųjų valstybių įtakai.

Vašingtono lankėsi Rusijos prezidentas B. Jelcinas. Ta proga Amerikos valstybės departamentas parengė dokumentą "JALTA II". Aiškindamas šį dokumentą Valstybės departamento pareigūnas pareiškė, kad Rusijai yra pripažįstama įtakos sfera, kurioje Europa tęsiasi iki rytinio Lenkijos pasienio. Baltijos šalys viešai yra paliktos neaiškioje pozicijoje. Atrodo, kad jos yra priskiriamos Rusijos įtakai, nes Rusija nebando pasaulyje įvesti Komunistinio ir kelti revoliucijos.

Valstybės departamento pareigūnas pareiškė: JAV nesi-

priešintų, jei Rusija siektų savo užsienio politikos tikslų, "tarptautinių įstatymų ribose".

Ryšių su šio dokumento paskelbimu, Lietuvos seimo opozicijos vadas Vyta. Landsbergis pareiškė europiečių nusivylimą Amerika.

Pagrindinė dokumento mintis yra ta, kad Rusijos užsienio politika su jėgos panaudojimu yra priimtina, jeigu tiesiogiai nepažeidžia JAV interesus.

Baltijos valstybės privalo išgirsti iš JAV apie rytines sienas, bet ne tik apie Lenkijos. Prašosi išvada, kad jos neminimos, nes tai nėra Haiti, dėl kurios Rusija palieka laisvas rankas Amerikai, kuri už tai palieka laisvas rankas Rusijai Rytų Europoje, pirmoje eilėje Baltijos valstybėse.

Hamilton, Ontario

"TĖVIŠKOS ŽIBURIAI" yra siunčiami į Henderson, General ir St. Joseph's Health Centre ligonines. Apie tai laišku pranešė Daugiakultūrių reikalų koordinatore Jackie Crear, Volunteer Centre of Hamilton & District vardu, dėkodama vyr. redaktoriui už rūpestį.

Metinė "TĖVIŠKOS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...4.00%
santapus 2.50%
kasd.pal.taupymo s-ta ... 2.00%
90 dienų indėlius 5.00%
1 m. term. indėlius 6.50%
1 m. term.ind.mén.pal. 6.00%
3 m. term.indėlius 7.50%
5 m. term. ind. 8.00%
RRSP ir RRIF (pensijos)...3.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.50%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. ... 7.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. ... 8.00%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.00%
nekiln. turto pask. 1 m....8.00%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Sault Ste. Marie, Ont.

MIŠIOS už visus mūsų apylinkėse mirusius tautiečius bus atnašojamos Blessed Sacrament šventovėje lapkričio Visų šventųjų dieną, antradienį, 7 v.v. Mišias užprasė apylinkės valdyba ir kviečia visus gausiai dalyvauti. Valdyba veda mirusiųjų sąrašą, kuris prasidės su pirmąja 1949 m. mirusia Kamile Rimšiene. Nuo to laiko jau palaidoti 72 tautiečiai. Gausiai dalyvaudami Mišiose, pagerbsime visus besilisinčius ramybėje.

TAUTOS ŠVENTĖS minėjimas įvyko rugsėjo 24 d. St. Mary's ukrainiečių katalikų šventovės salėje. Susirinko senieji pensininkai, jaunieji lietuvių kilmės asmenys ir mažiieji vaikai. Kol kas dar senųjų dalyvių skaičius didėnis, negu jaunųjų. Vakariene pradėjome maldą, kurią sukalbėjo Kazys Slyžys. Pasivašinėmė kartų, prisimindami nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, praleistą gimtajame krašte. V.V.

Simcoe, Ontario

PADĖKA

Netikėtai prisilgęs mus net kelerio poms sveikatos negandoms, daug nuoširdžios užuojautos, paguodos bei visokios pagalbos patyrėme iš savo mielo bičiulio, giminių, Šv. Kazimiero parapijos choristų bei savo vaikų ir jų šeimų. Nuosirdžiai dėkojame visiems, mus lankiusiems ligoninėse ar namuose, apdovanojusiems gėlimais, sveikatos linkėjimais — laiškais bei žodžiu ir pagelbėjusiems visais atvejais, jei ko patys dar nepajėgėm pasidaryti.

Su giliu dėkingumu —

Marytė ir Vladas Miceikiai

Calgary, Alberta



A.A. ALBINAS KAZIŪNAS, 81 metų amžiaus, mirė Holy Cross ligoninėje, rugpjūčio 15 d. Velionis gimė 1913 m. sausio 27 d. Geidžiūnų kaime, Biržų apskr. 1944 m. baigė Dotnuvos žemės ūkio akademiją ir pasitraukė į Vokietiją. Po karo studijavo Baltiečių universitete Hamburge. 1947 m. atvyko į Kalgari, kur iš pradžių dirbo įvairius darbus, o jau 1958 m. velionis buvo pagerbtas Kanados mokslinio-technologinio instituto, įteikio jam specialų diplomą už keletą konstrukcijų, pasiūlymus greitkelių matavimuose. Velionis kasmet važiuodavo į Lietuvą, kur ir numirti norėjo. Deja, sunki liga išardė jo planus. Giliam liudėsijai paliko dukrė Vida Kaziūnaitė Lietuvoje, gimines, artimieji, Latvijoje — vaikaitė Sigita. Laidotuviams rūpinosi E. ir P. Devėnė. Velionis palaidotas St. Mary's kapinėse.

Jis buvo taurus išeivijos lietuvis, neaplenkdamas nė vieno lietuvių suėjimo. Kanados lietuvių muziejui Anapilyje yra padovanojęs daug vertingų rodnų. Suprato ir globojo naujai iš Lietuvos atvykstančius tautiečius.

E. Balkytė-Zubienė

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kun. Juozas P. Angelaičio amžiaus devyniasdešimtmetį ir kunigystės šešiasdešimtmetį rugpjūčio 28 d. Klivlando lietuvių iškilmingai atšventė Šv. Jurgio parapijoje. Sukaktuvininkas yra JAV lietuvis, gimęs 1904 m. rugpjūčio 24 d. Pensilvanijos Smithon vietovėje, baigęs Šv. Ignaco mokyklą, Our Lady of the Lake kunigų seminariją, studijas J. Carrol universitete, kunigų įšventintas 1934 m. gegužės 26 d. Kun. J. P. Angelaičis 1934-37 m. dirbo vikaru Šv. Jurgio lietuvių parapijoje Klivlande, nuo 1939 m. iki išėjimo pensijon 1974 m. rugpjūčio 24 d. — klebonu naujojoje Klivlando lietuvių Dievo Motinos parapijoje. Ten jis yra pastatydinęs architekto Stasio Kulboko suprojektuotą šventovę. Savo dviem suakutim paminėti jis pasirinko Šv. Jurgio parapiją, pirmąją lietuvių parapiją, kurioje jam teko dirbti vikaru po įšventinimo į kunigus.

Sukaktuvinės Mišias Šv. Jurgio šventovėje kun. J. P. Angelaičis koncelebravo su klebonu kun. J. A. Bacevičiumi ir iš Akrono atvykusiu kun. J. A. Yavorskiu, studijų dienų bičiuliu. Oficialioji minėjimo dalis Šv. Jurgio parapijos salėje buvo pradėta pietumis, maldą sukalbėjus svečiui iš Akrono kun. J. A. Yavorskiui. Programai davė Šv. Jurgio parapijos narys Paulius Alšėnas. Sukaktuvininkas buvo pasveikintas tradiciniu šampano tostų ir visų beveik 200 dalyvių sugiedotu "Ilgiausiu metų" linkėjimu. Didžioji tradicinė sveikinimų dalis buvo gauta raštu — popiežiaus Jono Pauliaus II, Klivlando vysk. A. Pillos, mūsų vysk. Pauliaus Baltako, OFM, JAV prez. B. Clintono, Klivlando miesto ir Ohajo valstijos pareigūnų. Minėjimo metu salėje kun. J. P. Angelaiči abiejų Klivlando lietuvių parapijų vardu sveikino Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius ir Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Ohajo parlamentarų vardu kalbėjęs Ronald Suster. Devyniasdešimtmetis kun. J. Angelaičis, padėkojęs minėjimo dalyviams ir sveikintojams, kalbėjo apie ilgą savo gyvenimo kelią, kurį jis dabar tęsia prie Ashtabulos išgytame ūkyje.

Australija

Kaune atstatomas Prisikėlimo šventovės klebonas kun. Eugenijus Bartulis rugsėjo pradžioje atvyko pas Australijos lietuvių, viešnagė pradėdamas Melbourne. Jis aplankys visas lietuvių kolonijas ir Kauną iš Melbourne išskris spalio 24 d. Australijos lietuvių kolonijose praves rekolekcijas ir rodys vaizdažuostės filmą apie atliktus bei atliekamus tautinės Prisikėlimo šventovės atstatymo darbus. Istorinės šventovės statybai 1934-40 m. vadovavo ir lėšų telkimu rūpinosi kan. Feliksas Kapočius

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Vasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angėlę Salvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

(1895-1971) jau miręs Čikagoje. Tai turėjo būti Lietuvos Prisikėlimo padėkai skirta lietuvių tautos šventovė. Aukos statybai buvo renkamos visoje Lietuvoje net jos plytomis nupirkti. Kai Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga, išoriniai statybos darbai buvo beveik užbaigti, o vidiniai dar nepraadėti. Okupantai Prisikėlimo šventovei skirtą pastatą pavertė Kauno radio gamykla. Konkursą laimėjusio architekto Karolio Reisono projektinius planus sugriovė okupacinės sovietinės valdžios atliktas pastato pritaikymas Kauno radio gamyklai. Atgimusios Lietuvos vyriausybė sudarė Priskėlimo šventovę gražinto tikintiesiems, bet jai atstatyti reikia daug lėšų. Jų dabartinė Lietuva neturi. Kan. F. Kapočiaus pradėtą projektą bus galima užbaigti tik vietinių ir užsienio lietuvių aukomis. Tad naujam Prisikėlimo šventovės klebonui kun. E. Bartuliui rūpi ne tik susipažinimas su Australijos lietuviu, bet ir aukų gavimas. Tai liudija "Tėviškos aidus" paskelbusi jo ir kardinolo Vincento Sladkevčiaus pagalbos prašymai.

Vokietija

Justino Lukošiaus, ilgamečio VLB reikalų vedėjo, 85-rių metų amžiaus suakutis kukliai paminėta birželio 12 d. Hiutenfelde, Romuvos pilyje. Sukaktuvininką sveikino Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, VLB krašto valdybos sekr. Elena Tesnau, gimnazijos sekr. Ona Šiugždinienė, berniukų bendrabučio vedėjas Leonidas Venskis. J. Lukošius profesiniu požiūriu yra teisininkas, diplomą Vytauto Didžiojo universitete įsigijęs 1938 m. Karo laikotarpyje jis dirbo tarptautinio advokato Ukmėrgėje. Vokietijoje jo darba trūkdė silpna sveikata, sanatorijose praleistas laikas. Ilgamečiu VLB reikalų vedėju Romuvoje jis dirba nuo 1968 m. Keitėsi VLB valdybos, Vasario 16 gimnazijos pareigūnai, o jis vis likdavo Romuvos pilyje.

Lenkija

Lietuviškoji pradinė mokykla 1994 m. rugsėjo 2 d. atidaryta Vidugiriuose. Suvalkų vaivadijoje. Darba joje pradėjo atstovai mokytojai su pusimčių mokinių. Šios mokyklos statybai Lenkijos švietimo ministerija ir Suvalkų vaivadijos švietimo skyrius buvo paskyrę puspenktą milijono zlotų. Suvalkų vaivadijoje dabar yra keturios lietuviškos pradinės mokyklos, turinčios beveik du šimtus mokinių. Mišrias lietuvių-lenkų mokyklas lanko pusketvirtą šimto lietuviukų. Punkske veikia lietuvių Kovo vienuoliktosios gimnazija, vienintelė tokia visoje Lenkijoje.

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neuakstos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat

automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncevalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Sutton GROUP

realty systems inc.

RAIMUNDAS (Raymond) PACEVICIUS

Jei norite pirkti ar parduoti namą praeitais metais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų — 905-524-3899; FAX 905-848-5327.

Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4

Queensway-Cawthra, atskiras namas didėlei šeimai, 8 kambariai, dvigubas garažas, art. QEW, mokyklos, autobusų sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

Politinė konferencija Vašingtone

Kalbėjo JAV valstybės departamento pareigūnai • Lietuvai atstovavo valdžios ir opozicijos vadovai • JAV lietuvių bendruomenės rinkimai • Nauji bendradarbiavimo su Lietuva sumanymai

Amerikos (JAV) lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavimas, papildytas politinė konferencija, įvyko 1994 m. rugsėjo 15-18 d.d. Vašingtone. Pastaroji susidėjo iš trijų dalių: ekonominė-humanitarinė pagalba Lietuvai per JAV valstybės departamentą ir kitas amerikiečių įstaigas, valstybės departamento pareigūnų pasisakymai Lietuvai liečiančiais klausimais ir Gedimino Vagnoriaus bei Gedimino Kirkilo pranešimai.

Trys sesijos

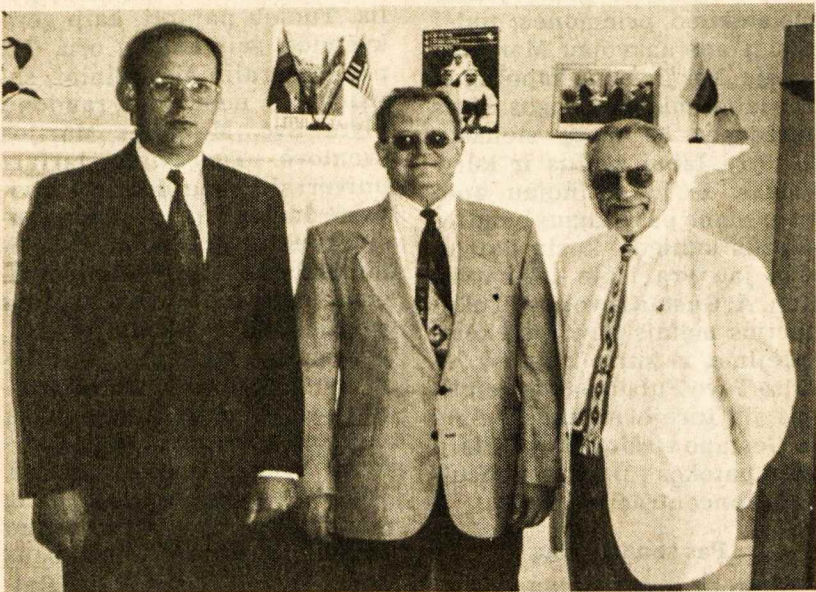
Pirmojoje konferencijos sesijoje, įvykusioje JAV senato rūmuose, buvo pagerbtai du daugiausia Lietuvai nusipelnę senatoriai Dennis DeConcini ir Donald Riegle. Po to apie JAV užsienio politiką ir Rytų Europos saugumą kalbėjo dr. Paul Goble, dr. Philip Petersen ir Clarence Juhl. Jų pranešimai buvo išsamūs, rodantys gerą Rytų Europos problemų pažinimą. Tomas Dine kalbėjo apie JAV pagalbą Lietuvai prekybos, gamybos ir aplamai ekonominėje srityje. Dar kiti kalbėtojai palietė tarpusavio bendradarbiavimo, politikos, švietimo bei teisinės sritis.

Antroji sesija vyko Jackso Place-Trumano menėje. Čia prieš tai kalbėjo valstybės departamento pareigūnai aiškino apie Lietuvos sutarties su Rusija reikalingumą, apie tranzitą iš Karaliaučiaus per Lietuvą į Gudiją. Jie sakė, kad Lietuvos vyriausybė yra prašiusi JAV pagalbos paruošti sutartį. Bet JAV nesanti vienintelė valstybė, į kurią Lietuvos vyriausybė kreipėsi. Ši pastaba konferencijoje dalyvavusių lietuvių buvo nepalankiai suvokiama. Kalbėtojai paneigė gandus, kad Lietuva paliekama Rusijos interesų zonoje. Ekonominis Rusijos spaudimas neišvengiamas, nes ji visuomet mėgino ir mėgins sudaryti sau palankiausias prekybos ir net politines sąlygas Baltijos valstybėse.

Trečiojoje sesijoje Sheraton viešbutyje pagrindiniai kalbėtojai buvo Tėvynės s-gos valdybos vykdomasis pirm. Gediminas Vagnorius ir LDDP partijos atstovas Gediminas Kirkilas. Pirmojo pranešimas ribojosi daugiausia Lietuvos vyriausybės vedama ekonominės bei politinės veiklos kritika. Kai kurie išskelti klausimai jau buvo valstybės departamento pareigūnų prieš tai atsakyti. G. Kirkilas pateikė faktus, statistiką bei kitą informaciją apie Lietuvos vyriausybės atliekamus darbus.

Suvažiavimas

JAV LB tarybos suvažiavimas pradėtas sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus. Tarybos pirm. Vytautas Kamantas perskaitė invokaciją. Šiuo suvažiavimu tarybos prezidiumo kadencija pasibaigė. Rinkimams buvo pasiūlyti du sąrašai. Laimėjo JAV vakarai. Išrinkti: dr. Zigmantas Brinkis – pirm., Angelė Nelsienė, Vytautas Vizgirda, Violeta Gedgaudienė ir Antanas Polikaitis.



Politinės konferencijos ir JAV LB tarybos suvažiavimo proga 1994 m. rugsėjo 15-18 d.d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone susitiko (iš kairės) Tėvynės s-gos valdybos vykdomasis pirm. G. VAGNORIUS, ambasadorius dr. A. EIDINTAS ir KLB krašto valdybos pirm. A. VAICIŪNAS



JAV LB tarybos suvažiavime, įvykusiame 1994 m. rugsėjo 17-18 d.d. Vašingtone, (iš kairės) V. MACIŪNAS – buvęs JAV LB pirmininkas, G. KIRKILAS – LDDP atstovas, adv. R. NARUŠIENĖ – naujai išrinkta JAV LB pirmininkė ir A. VAICIŪNAS – KLB krašto valdybos pirmininkas

Tarybos sekcijų bei valdybos veiklos pranešimai buvo iš anksto pateikti raštu. Papildyti ar papaiskinti kai kurie klausimai žodžiu. Rezoliucijoms paruošti buvo įgaliotos atskiros sekcijos. Didžiausio dėmesio susilaukė Visuomeninių reikalų komisija – buvo svarstoma Lietuvos seimo ir JAV LB bei KLB bendros komisijos sudarymo reikalai.

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, įvyko JAV LB valdybos pirmininko rinkimai. Kandidatavo Vytautas Kamantas ir Regina Narušienė, didele balsų dauguma laimėjusi rinkimus, be to, pirmoji moteris tokioms pareigoms JAV bendruomenės veikloje. Po rinkimų sekė diskusijos seimo ir bendruomenių komisijos reikalui. Taryba sumanymui pritarė. Visuomeninių reikalų komisija paruošė projektą, dėl kurio teks balsuoti korespondenciniu būdu.

Kanados lietuviams šiuose renginiuose atstovavo KLB krašto valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas. A.V.



Baigiant VIII-tąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Anglijos Londone. Nuotraukoje visi atstovai-vės

Nuotr. R. Kalendros

Aštuntasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

ADRIANA KARKAITĖ

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Anglijoje

Po dešimt išpūdinių dienų Lietuvoje liepos 21, ketvirtadienį, PLJK atstovai ir dalyviai iškeliavo į Anglijos Londoną. Gatwick orauostyje atstovai atsisveikino su dalyviais, kurie toliau keliavo per Angliją ir Skotiją, o atstovai išvyko studijų savaitę į Šv. Marijos kolegiją sename įdomiame universiteto miestelyje, Braskiū kalne, kur 1979 m. vyko PLJK stovykla. Visi atstovai buvo apgyvendinti kolegijos studentų bendrabučiuose. Prieš pradėdami rimtą svarstymų darbą, atstovai dar spējo pamatyti puikų Anglijos XII-to šimtmečio Oksfordo universitetą, Šekspyro gimtinę, Stratfordą ir nuostabią Avono upę. Vakara atstovai praleido Warwick pilyje dalyvaudami senoviskoje puotoje, kur iš vaškinių žmonių padarytas iškilmingo "Duke of Warwick" baliaus vaidas.

Pagrindinis PLJS atstovų darbas, sprendimai ir diskusijos apie sutartinę veiklą visų 26 šalių buvo pradėtas liepos 23 d. studijų dienų atidaryme. PLJS jaunimo atstovus sveikino Lietuvos ambasadorius Anglijai R. Rajeckas, Didž. Britanijos lietuvių sąjungos pirm. Juras Alkis, Anglijos lietuvių švietimo ir kultūros k-jos vardu Audrys Antanaitis, Didž. Britanijos studijų dienų pirm. Povilas Markevičius, Anglijos LJS pirm. Elena Augaitytė, PLJS pirm. Paulius Mickus ir Lietuvių akcinės bendrovės pirm. O'Brien. Po pietų buvo prezidiumo rinkimai, komisijų sudarymas ir Rytų Europos skyriaus priėmimas į PLJS. Toliau vyko diskusijos apie bendradarbiavimą ir projektus su Lietuva.

Visuose simpoziumuose, pasikaitose, diskusijose bei darbo būreliuose, balsavimuose, pranešimuose Kanados atstovai veikliai dalyvavo ir davė savo įnašą. Paskaitos buvo įvairios ir visos svarbios: Richard Ennals "Išėjimo projektai ir darbas su Lietuva"; Nijolės Zambaitės "Lietuvos ekonominė padėtis"; Vlodo Gedmint "Projektų planavimas ir vykdymas"; Ritos Račkauskaitės "Išėjimo etninis identitetas".

Diskusijų temose vyravo projektai tarp užsienio lietuvių ir Lietuvos: kaip užmegzti ir palaikyti ryšius. Europos sąjungos bandys susiburti savo aplinkoje arba Lietuvoje. PLJS įsteigs savo raštinę Vilniuje, kad būtų centras, kuris turėtų ryšius su jaunimu ir valdžia. Visuose dideliuose universitetuose bei įstaigose jau įvestas kompiuterinis elektroninis informacinis tinklas "e-mail", taigi buvo nuspręsta, kad šis yra vienas iš geriausių būdų susisiekti ir palaikyti ryšius su jaunimu iš visų pasaulio kampų. Taip pat nutarta, kad Australijos LJS leidžiamas informacinis laikraštis "Jaužinios" taps PLJS ryšių laikraščiu. Kraštai, norintys pateikti žinias apie savo veiklą siųs savo straipsnius bei aprašymus į šį leidinį. Pasaulio jaunimas vieningai remia Vasario 16 bei Punksko lietuviškas gimnazijas ir skatina visus jas remti.

Kongreso diskusijų pabaigoje kiekvienas kraštas pristatė savo praktiškas rezoliucijas bei projektus ateinančioms ketveriems metams. KLJS atstovų VIII kongreso rezoliucijos:

1. Raginame KLJS valdybą pateikti Kanados veiklos žinias "Nepriklausomai Lietuvai" ir "Tėviškės žiburiams" ne re-

čiau kaip kartą per mėnesį, o "Draugui", "Pasaulio lietuviui" ir "Jaužiniams" ne rečiau kaip du kartus per metus;

2. Įpareigojame KLJS valdybą finansškai paremti "Jaužinias" ir skatinti kanadiečius prenumeruoti šį laikraštį;

3. Raginame KLJS valdybą bendradarbiauti su Kanados lietuvių bendruomene, Kanados latviais ir estais, kitomis LJS, ypač su Didž. Britanija, Latvija ir PLJS;

4. Neveikiant jokiems KLJS padalinams, įpareigojame KLJS valdybą surasti ryšinius miestuose, kuriuose gyvena lietuviškas jaunimas;

5. Raginame KLJS valdybą organizuoti linksmavakarių bent tris kartus per metus, norinti suburti lietuvišką jaunimą;

6. Raginame KLJS valdybą suorganizuoti Kanados jaunimui KLJS savaitgalius įvairiuose Kanados miestuose;

7. Raginame KLJS valdybą išvesti KLJS statutą į anglų kalbą;

8. Raginame KLJS valdybą įjungti Kanadoje gyvenančius naujus ateivius į KLJS veiklą;

9. Raginame KLJS valdybą šelpiti ir bendradarbiauti su organizacijomis Lietuvoje, ypač su Negalės informacijos ir konsultavimo biuru;

10. Įpareigojame KLJS valdybą prieš sekantį kongresą paruošti atitinkamus atstovus-es.

11. Raginame KLJS valdybą,

bendradarbiaujant su PLJS valdyba, raginti ir padėti Kanados lietuviams įsigyti Lietuvos pilietybę prieš sekančius rinkimus;

12. Įpareigojame KLJS valdybą paruošti ir skleisti informacijas apie VIII kongresą Kanados lietuviams;

13. Įpareigojame KLJS valdybą apmokėti "Jaužinių" prenumeratą septyniems VIII kongreso atstovams ir atstovėms bei Latvijos LJS atstovei;

14. Raginame KLJS valdybą įsteigti kompiuterio biuletenio lentelę, "E-mail News Group" ir informuoti kitas LJS.

PLJS atstovai nutarė, kad sekančią kongresą įvyks 1997 metų vasarą JAV rytų apygardoje. Nutarta kongreso neruošti tuo pačiu laiku, kai vyksta kitos svarbios šventės, kaip Dainų ir šokių šventės, PLB seimas arba Ateitininkų kongresas. Galvojama, kad šių metų kongreso atstovų buvo mažiau, negu praeituose kongresuose (būdavo 150, o šiemet – 65), dėl susikryžavimo su kitais renginiais, kuriuose jaunimas gausiai dalyvavo. PLJS valdybą dabar sudaro Pietų Amerikos jaunimas iš Argentinos.

Liepos 29 d. atstovai bei dalyviai išsiskirstė, palinkėdami vieni kitiems pasiekti savo nusibrėžtų užmojų ir toliau veikti Lietuvos gerovei. KLJS nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio labai sėkmingo kongreso Lietuvoje, Anglijoje bei Kanadoje.

Iškilios sukaktys Niujorke

Apreiškimo parapijai – 80, klebono kunigystei – 40 metų P. PALYS

Švč. Mergelės Marijos apreikimo lietuvių parapija Bruklayne paminėjo savo gyvavimo 80-tąją sukaktį. Prieš 80 metų jos šventė priklausė vokiečių kilmės tikintiesiems. Jiems pradėjus skirstytis į kitas miesto dalis, šventovę, mokyklą ir kleboniją 1914 m. nupirko lietuviai.

Apreiškimo parapija Niujorke dar tebeveikiančių trijų lietuvių parapijų (anksčiau buvo penkios) yra pati lietuviškiausia. Joje net 21 metus išsilaukė šeštadieninė Maironio mokykla (vėliau persikėlusį į kitą miesto dalį, dabar tebeveikia Kultūros židinyje), parapijos salėse repetavo ir dainavo chorai (iš jų beliko tik parapijos choras), jaunimas šoko tautinius šokius, susirinkimus darė ateitininkai bei kitos organizacijos (dabar tik Vyčių kuopa bėpaliko), suėigas rengė skautai. Čia buvo įsteigta ir pirmoji JAV Lietuvių bendruomenės Niujorko apylinkė.

Pirmasis Apreiškimo parapijos klebonas buvo Nikodemus Petkus, po jo: Jurgis Pauliukas, Antanas Kodis, Kazimieras Paulionis, Norbertas Pakalnis (ilgiausiai klebonavęs – net 33 metus), Juozas Aleksūnas, Pranas Raugalas ir Jonas Pakalniškis. Iš jų, kaip itin šviesius ir tautiškai bei patriotiškai nusiteikusius, tenka išskirti tris: pirmąjį a.a. kun. Norbertą Pakalnį ir garbingo amžiaus sulaukusį kun. Joną Pakalniškį.

Dabartinis parapijos klebonas yra kun. Vytautas Palubinskas. Jis šiais metais sulaukė 40-ties metų kunigystės sukakties. Tos abi sukaktys rugsėjo 18 d. ir buvo iškilmingai atšventos. Mišias atnašavo vysk. P. Baltakis su kunigais – Vytautu Palubinsku, Jonu Pakalniškiu, Leonardu Andriekum, OFM, Vytautu Pikturka ir Stasiu Raila. Vyskupas pasakė ir pamokslą, išryškindamas išėjusių lietuvių gyvenimą. Lietuviams parapija yra tapusi antraisiais namais. Savo pamokslu vyskupas nepamiršo paminėti ir parapijos klebono jo kunigystės sukakties progą.

Parapijos choras giedojo lotyniškas Mišias (W. C. Peters "Mass in D"). Choriui vadovauja Gintarė Bukauskienė. Mišių intarpuose ir pabaigoje sol. Rūta Pakštaitė giedojo tris ištraukas iš Mocarto "Exultate jubilate". Gaila, kad solistei giedant pačią gražiausią kūrinių dalį "Aleliuja", žmonės, nelaukę pabaigos, išskubėjo iš šventovės.

Po Mišių vysk. Paulius Baltakis, OFM, pašventino šalia šventovės pastatytą iš Kanados Petro Reginos padovanotą lietuvišką kryžių. Taip pat jis padovanojo ir koplytstulpį, pastatytą klebonijos kieme. Gaila, kad tas koplytstulpis nėra matomas iš gatvės pusės.

Programai salėje vadovavęs radijo "Laisvės žiburys" vedėjas Romas Kezys maldą sukalbėti pakvietė buvusį Apreiškimo parapijos kleboną kun. Joną Pakalniškį. Sugiedojus "Ilgiausių metų", apie parapijos išikūrimą, pačią šventovę, jos architektūrą kalbėjo rašytojas sa-



VIII-tojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovai-vės iš Kanados, Anglijos ir Argentinos prie senos pilies Anglijos Londone

Nuotr. R. Kalendros

(Nukelta į 6-tą psl.)

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienį.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono	Skambinkite
apylinkių numeriai:	U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.



Kursėnų kaimo kapela, sėkmingai koncertavusi Čikagoje ir Lemonte. Viduryje – vadovė STASĖ JAGMINIENĖ. Nuotr. Ed. Šulaitis

Čikagą linksmo tautiečiai iš Lietuvos

EDVARDAS ŠULAITIS

Rugsėjo 13-16 d.d. Čikagoje viešėjo bene didžiausia tautiečių grupė iš Lietuvos (net 52 asmenys), kuri atvežė čia gyvenantiems lietuviams linksmos muzikos, dainų, o taip pat ir kitokio pobūdžio kūrinių. Market parkas ir vadinamasis Pasaulio lietuvių centras Lemonte skambėjo nuo muzikos ir dainų garsų, tautiečių klegėjimo, plojimų. Galima drąsiai teigti, kad tokį reiškinį Čikagoje jau seniai buvo mačiusi.

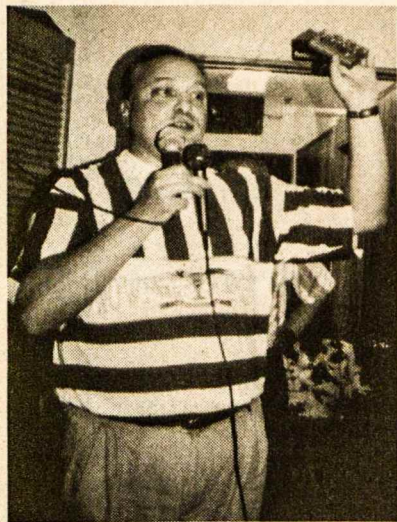
Pirmasis svečių iš Lietuvos pasirodymas įvyko rugsėjo 14 d. Market parko "Seklyčios" patalpose. Šioje vietoje senesniuose tautiečius per jų savaitinį trečiadienio popietę sumanė palinksinti Kursėnų kaimo kapela.

Po organizatorės čikagietės E. Sirutienės įžanginio žodžio svečius pristatė grupės vadovas "VIA Optimum" turistinės firmos direktorius E. Brazaitis. Po jo žodį tarė kapelos vadovė S. Jagminienė. Marcinkaus polka buvo pradėta programa. Ją sekė daina "Tėviškės sodai" (žodžiai B. Brazdionio), kurią, kaip kapelos vadovė sakė, girdėjo ir Lietuvoje pernai viešėjęs Popiežius.

Viena daina sekė kitą, o susirinkusieji dar vis nenorėjo paleisti kursėniečių. Kai kurias dainas atlikti padėjo ir patys klausytojai. Taip pat jie davė sugestijų, kurias dainas reikėtų dainuoti. Skambant dainos žodžiams "Ten, prie Ventos, kursėniečiai dainuos" — baigtas šis susitikimas "Seklyčioje".

Pagrindinis susitikimas — gegužinė ar vakarėlis įvyko rugsėjo 16 d. vakare Lemonte. Čia prisirinko pilna salė — daugiau kaip 500 žmonių, nors tai buvo darbo diena, penktadienis. O atliekų buvo apie porą dešimčių. Be jau minėtų Kursėnų kaimo kapelos, pasirodė etnografinis Vilniaus ansamblis "Tėviškė" (vadovas R. Pašūnas). Čia klausytojai gėrėjos šios populiariosios muzikos ansambliu ir jos solistais V. Kirdeikiu ir J. Mielūnu. Labiausiai patiko senoviškos (retro) dainos, kurias kadaise Lietuvoje dainavo J. Šabaniauskas ir kiti tų dienų dainininkai.

Šie vyrai taip pat savo muzika palydėjo ir tautinių drabužių iš lino kūrėjas bei modeliuotojas seseris Aldona, Vladė ir Danguolė Bukėnaitės, kurios karts nuo karto programos metu įgyjuodavo į salę su savo reto pobūdžio ap-



Lietuvos "VIA Optimum" turistinės firmos direktorius ir po JAV keliaujusios 52-jų asmenų grupės vadovas EDVARDAS BRAZAITIS pristato Kursėnų kaimo kapelą Čikagoje esančios "Seklyčios" patalpose gausiai susirinkusiems tautiečiams. Nuotr. Ed. Šulaitis

ranga. Kai kurie tų drabužių liko Čikagoje — mūsų tautiečiai juos įsigijo.

Klausytojams taip pat labai patiko sesučių Astos ir Danos Jurksaitių dainos, daugiausia naujos — niekur negirdėtos. Jų kūrėja (viena iš jų) Dana, vyriausioji Jurksaitių šeimoje. Kaip ji pareiškė, iš viso buvo 10 vaikų, kurių jauniausioji Asta čia kaip tik dainavo. Asta, kuri yra buvusi konkurso "Dainų dainelė" laureatė, dainavo ir solo. Daugiausia jos traukdavo duetus.

Šios programos žvaigždė buvo estrados dainininkė Laima Lapkauskaitė, pasižymėjusi savo koncertuose ir sekmadieninėse Lietuvos televizijos sveikinimų laidoose. Ji savo pasirodymą pradėjo religinio pobūdžio kūrinių, kurie, nors ir labai prasmingi, išsiskyrė iš kitos grynai pragmatinio turinio programos.

Daugiausia plojimų susilaukė Kursėnų kaimo kapela, jau girdėta "Seklyčioje". Nors žiūrovai labai plojo, kursėniečiai rodėsi trumpiausiais: tik vienu išėjimu, tuo tarpu kiti — abiejose programos dalyse.

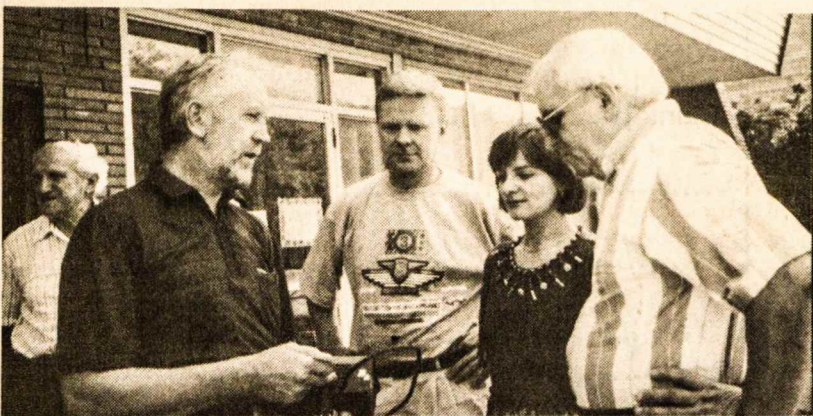
Programą sėkmingai pranešino Vilniaus muzikinės renginių firmos pirmininkas, anksčiau buvęs televizijos darbuotojas R. Simonaitis. Gal tik nelabai sekėsi su garso, nes turėta aparatūra buvo menka ir nesiderino su palyginti aukšta atliekų klase.

Lemonto centro koridoriuje buvo surengta dail. J. Sideravičiaus meno darbų paroda "Senosios Lietuvos valdovai". Programos pabaigoje atlikėjams dėkojo koncerto organizatorė — Lietuvos našlaičių globos būrelio "Saulutė" vadovė I. Tijenėlienė. Ji taip pat vadovavo ir loterijai, kuri buvo sėkminga, nes buvo parduota daug bilietų.

Šios pastangos, atrodo, atnešė daug pajamų "Saulutės" veiklai, nes Lietuvos atliekai už savo pasirodymą nieko nebeėmė. Todėl visos gautos pajamos galės būti panaudotos Lietuvos vaikų labui.

Po programos buvo šokiai, o Lietuvos turistų grupė su menininkais netrukus sėdo į savo autobusą ir išvažiavo į Detroitą, kur irgi turėjo koncertą.

Su šia menininkų grupe atvyko ir turistų bei verslininkų. Jų dalis turėjo susitikimą su lietuvių visuomene rugsėjo 15 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Jie čia pasakojo iš savo patirties verslo srityje. Turistinės firmos "Lakštutė" pirmininkas R. Simonaitis, turistinės firmos "VIA Optimum" direktorius E. Brazaitis, Pavenčių cukraus fabriko darbuotojas V. Daukus ir kt. kalbėjo Čikagos lietuvių radijo programose.



RIČARDAS SIMONAITIS (kairėje) Vilniaus muzikinių renginių firmos "Lakštutė" pirmininkas ir keli kiti Lietuvos turistai Čikagos Marquette Parke kalbasi su "Margučio" lietuvių radijo programos vedėju PETRU PETRČIU. Nuotr. Ed. Šulaitis

Sužinojau, kad buvau laikomas banditu

Į nepriklausomą Lietuvą po 50 metų sugrįžus

IGNAS MEDZIUKAS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Alytaus apylinkėse

Aplankiau netoli esančią Rumbonių vietovę, šventovę ir kapines. Radau palaidotų mano bendrapavardžių. Tai patvirtina pasakojimus, kad mano protėvis atėjęs į Liuklinę prieš Krokialaukio iš Alytaus apylinkių.

Teko įlipti ir į statų Rumbonių piliakalnį, saugojamą valstybės. Iš piliakalnio viršūnės atsiveria puikūs vaizdai: dirbamas žemės rėžiai, čia pat Nemunas ir pušynų juostos. Iš čia važiuome į paslaptingą Punios šilą, kuriame buvo partizanų bunkeriai.

Kitą dieną iš Alytaus važiuome prie Metelio ežero, nes buvo karštas oras ir savaitgalis. Daug žmonių atvykę prie ežero pasistatė palapines ir čia praleido savaitgalį. Teko įlipti į stačiais krantais Papėčių piliakalnį ir pasigrožėti puikiu reginiu, nes giedrią dieną iš čia matyti keleto apylinkėse esančių šventovių bokštai. Pažymėtina, kad Papėčių kaime ūkininkauja 17 m. Stasiukynų sūnus, kuris lanko žemės ūkio mokyklą. Tėvai gyvena Alytuje. Žemei dirbti turi reikalingą inventorių bei mašinas.

Nuniokotoje tėviškėje

Aplankiau tėviškę, kuri nuo Alytaus yra už 15 km. Dalis trobesių nugriauta ir nuvežta į kolkū. Likęs tik gyvenamas namas, klėtis ir prie jos esantis mažas tvartas. Buvo palikta seselės rūpėsių kaip senoviškos statybos pavyzdžiai. Buvusio kiemo vietoje priaugę daugybė medžių ir krūmų. Topoliai, liepos, uosiai ir ąžuolai išaugę kaip milžinai. Buvusių kaimynų trobesiai nugriauti, tik kuokštas medelių primena, kad čia kadaise būta sodybų.

Mano seselė, atgavusi tėviškės žemę, su savo vyru (abu pensininkai) sunkiai dirba. Laukai apšėti. Šienas sugrębtas, sudėtas į kupetas, nes daržinės neturi.

Iškilios sukaktys...

(Atkelta iš 5-to psl.)

vaitraščio "Darbininkai" redaktoriaus Paulius Jurskas.

Papietavus "Sunrise Catering" (savininkai Jonas S. Jadelis ir Valentinas Mėlinis) paruoštais valgiais, sekė sveikinimai. Pirmasis sveikino Lietuvos ambasadorius ir specialus patarėjas prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis. Pranciškonų vienuolyno vardu sveikino jo viršininkas kun. Leonardas Andrejus, OFM, pastebėdamas, kad tik Apreiškimo parapijos klebono kun. Norberto Pakalnio dėka vyskupas leido pranciškonams įsikurti Bruklne. Parapijos choro vadovė G. Bukauskienė savo sveikinimą išreiškė su choru — padainavo kūrinių "Lietuva" (muz. Galinos Savinienės, žodžiai — J. Marčiukevičienės). 41-sios Lietuvos vyčių kuopos vardu kleboną sveikino ir dovana įteikė kuopos pirmininkas Bill Kumeta.

Visiems prie šių iškilmių prisidėjusiems ir į jas atsilankiusiems padėkojo klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Ypatiną padėką klebonas išreiškė vysk. P. Baltakiui, sulaukusiam 10-ties vyskupystės metų ir parapijos vardu įteikė dovaną. Minėjimo iškilmes baigtos visiems kartu giedant "Lietuva brangi".

Minėjimo dalyviai, dar kiek pabendraję ir pasižėnučiavę, skirstėsi į namus, išsinešdami tvirtą viltį, kad Apreiškimo parapija ir jos klebonas kun. Vytautas Palubinskas dar ilgus metus tarnaus Niujorko lietuviams.

Vaikystės keliais

Aplankiau Krokialaukį, kurio mokykloje būdamas vaikas pradėjau pirmuosius mokslo žingsnius, kasdien nužengdamas 4 km ir tiek pat atgal. Visas pasikeitė iš pagrindų. Aplankiau kapines, kur palaidoti mano tėveliai, seneliai, kiti giminės ir pažįstami.

Čia stovi paminklas 1927 m. mirusiam Tomui Norui-Naruševičiui, buvusiam susisiekimo ministeriui ir diplomatu, dalyvavusiam 1920 m. pasirašant su Rusija taikos sutartį, nustatant Lietuvos rytų sienas.

Čia pat ir kapas mano mokytojo Leono Misevičiaus (1901-1978), kuris, būdamas Liuklinę kaimo mokyklos mokytoju, parodė man kelią į tolimesnį mokslą. O buvo taip. Po Vėlykų atostogų tėvai, atvežę vaikus į mokyklą, kuri tada buvo pas ūkininką Stanevičių, prieš pamokas kalbėjosi su mokytoju Misevičium. Daugirdų kaimo ūkininkas Vladas Jonynas paklausė mokytoją, ar jis negalėtų jo sūnų Juozą paruošti egzaminams į gimnaziją. Mokytojas pasakė, kad Juozui dar per anksti, bet jei p. Medziukas norėtų, tai jo sūnų galėtų paruošti. Tėvas, tai išgirdęs, apsidžiaugė ir paprašė mokyto. Misevičių, žadėdamas jam atlyginti. Mokslo metams pasibaigus, mokyto. Misevičius liepė man dar porą dienų užteiti į mokyklą pakartoti kursą. Atėdavau su Vaciu Budrevičium iš to pat kaimo. Nuvažiavę į Alytų egzaminus lengvai išlaikėme. Kai atvykau į universitetą studijuoti, radau savo mokytoją, jau pražilusį ir nuplikusį, bestudijuojantį mediciną. Medicinos studijas baigęs, jis buvo geras gydytojas. Dabar tik galėjau a.a. sukalbėti už jo vėlę.

"Bolševikinis budrumas"

Esant tėviškėje, seselė parodė man laikraštį "Tarybinė Džukija" (1946 m. 31 nr.), kuriame buvo straipsnis "Apvalyti kadrus nuo svetimo elemento". Ten rašoma: jei dirba tinkami tarybiniai žmonės, tai darbas puikiai vyksta, jei dirba fašistinis-bužinis elementas, stengiasi trukdyti ir kenkti. Alytaus Apkoopąjungeje traukdama aprūpinant įgventojus reikalingomis prekėmis, vyksta išeikvojimai ir pan. Toliau dar gražiau: "Čia stipriai laikosi Ramančiūskienė, kurios vyras, buvęs policininkas ir keturi broliai randasi band-

doje. Panaši į ją yra stambaus buožės duklė Medziukaitė, kurios brolis yra banditas". Straipsnyje raginama parodyti bolševikinį budrumą ir apvalyti kadrus nuo buožinių fašistinių elementų.

Taigi buvau laikomas banditu, nes mano sesuo turėjo tik vieną brolių, mane, bet aš tuo metu jau buvau Vokietijoje.

Kai tik paaikėjo romančiūkių, medziukaičių ir panašių elementų fizionomija, jie buvo pašalinti iš Alytaus Apkoopąjungs darbuotojų tarpo. Pasirašė Alytaus Apkoopąjungs pirmininkas Parulis.

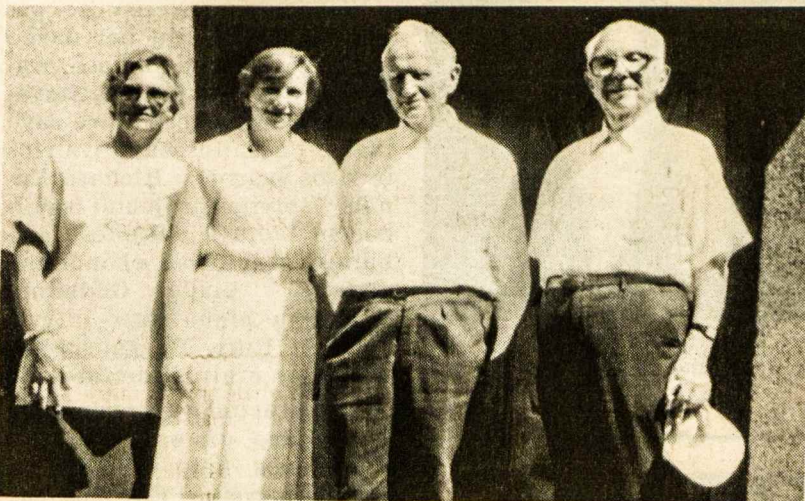
Seselė išvengė išvežimo į Sibirą tik pakeitusi gyvenamą vietą. Vėliau, viskam apsimus, sugrįžo į Alytų, ištekejo ir vėl įsidarbino.

Pas prel. Gustaitį

Pabuvęs porą dienų tėviškėje, kuri, anot mano seselės, labai nuniokota, grįžau į Alytų, iš kur susisiekiu su prel. A. Gustaičiu, susitariau, kada galėčiau jį aplankyti Garliavos. Susitikę apsikabinome kaip broliai, nes buvome 52 metus nesimatę. Prisiminiau, kad 1942 m. vykdamas iš Kauno į Vilkauską norėty, tai jo sūnų galėtų paruošti. Tėvas, tai išgirdęs, apsidžiaugė ir paprašė mokyto. Misevičių, žadėdamas jam atlyginti. Mokslo metams pasibaigus, mokyto. Misevičius liepė man dar porą dienų užteiti į mokyklą pakartoti kursą. Atėdavau su Vaciu Budrevičium iš to pat kaimo. Nuvažiavę į Alytų egzaminus lengvai išlaikėme. Kai atvykau į universitetą studijuoti, radau savo mokytoją, jau pražilusį ir nuplikusį, bestudijuojantį mediciną. Medicinos studijas baigęs, jis buvo geras gydytojas. Dabar tik galėjau a.a. sukalbėti už jo vėlę.

Pas seną draugą

Birštone susiradau savo kraštiečių buvusį mokytoją Petrą Kazlauską iš Gelčių kaimo, su kurio vyresniojo brolio Antanu mokiausi "Žiburio" gimnazijoje Prienuose ir keletą metų gyvenau viename kambaryje. Po trejų ir pusės metų Antanas Kazlauskas, išėjęs iš kunigų seminarijos Telšiuose, atvažiavo į Kauną. Susiradęs mane, apsisistojo pas mano šeimnininkus Baranauskus, Laisvės al. 11. Vėliau, gavęs darbą, persikėlė kitur. Prieš 1940 m. Lietuvos okupaciją jis tarnavo mokesčių inspekcijoje V kategorijos eiliniu



Prie Garliavos klebonijos. Iš dešinės: šio rašinio autorius IGNAS MEDZIUKAS, klebonas prel. ANDRIUS GUSTAITIS, gyd. STASĖ ŠLIAŽIENĖ ir viešnia iš Argentinos

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Važiuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigų pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980



Savo tėviškėje Lietuvoje su giminėmis. Iš kairės: IGNAS MEDZIUKAS, sesuo BRONĖ (viduryje), sūnaitis STASYS MARCINKAVIČIUS, pastarųjų dukros — gyd. STASĖ ir agronomė ALDONA

tarnautoju. Vedė žymaus komunisto Antano Petrausko seserėčią. Bolševikams užėjus, dėl giminystės ryšių kilo karjeros laiptais aukštyn. Iš Petro sužinojau, kad Antanas pastutiniu metu buvo "Drobės" buhalteriu. Mirė jis 1982 m. Palaidotas Kulautuvos kapinėse. Kaune dar tebegyvena jo žmona, duklė ir sūnus.

Druskininkų kurorte

Tai nepaprasto grožio vietovė. Aplinkui aromatingi pušynai, smėlynai, Ratnyčios upelis. Tuojau pajunti, kaip gera kvėpuoti gaivinančiu oru. Čia pat mineraliniai šaltiniai, sanatorijos, neogotinė raudonų plytų Švč. Mergelės Marijos šventovė. Turgavietė tartum universalinė parduotuvė atvirame lauke. Čia rasi įvairiausių prekių, pradedant amerikietiškomis cigaretėmis, baigiant lašinine dešra. Turgai vyksta kasdien. Gudai prekes, net maisto gaminius, išdėlioja ant žemės pastiesto laikraštinių popierių. Čia yra mūsų didžiojo menininko M. K. Čiurlionio muziejus ir paminklas, Vinco Krėvės biustas, daug įvairių skulptūrų. Už 9 km nuo Druskininkų yra nuostabaus grožio stačiais krantais Ragainio slėnis, prie pat Gudijos sienos.

Odisejiškas gydytojas

Aplankiau savo bendraklasio gyd. Vinco Zenkevičiaus našlę, gyd. J. Zenkevičienę, kuri tebedirba miesto ligoninėje. Pasidalinome prisiminimais apie a.a. Vincą, su kuriuo keletą metų buvau "Žiburio" gimnazijoje vienoje klasėje. Gyd. V. Zenkevičius 1945 m. buvo vieno savisaugos bataliono gydytojas prie Liepojos miesto, Latvijoje. Išgirdęs, kad Vokietija kapitulavusi, jis motoriniu laiveliu pasitraukė į Švediją, tikėdamasis rasti neutraliam krašte prieglobstį. Deja, kaip uniformuotas, jis buvo išduotas su kitais baltiečiais sovietams. Prievartą gražintas jis buvo laikomas lageryje Latvijoje, nežinodamas savo likimo. Po keleto mėnesių paleistas buvo paskirtas Sasnavos sveikatos punkto vedėju. Iš čia perkeltas į Marijampolę. Vėliau sumintas ir ištremtas į Omsko sritį. Ten krito medžius, buvo lagerio gydytojo pavaduotoju. Atlikęs baismą apsigyveno Gudijoje. Tik vėliau jam buvo leista grįžti į Lietuvą. Druskininkuose dirbo vaikų sanatorijoje, vedė, išaugino šeimą: dvi dukreles, kurių viena irgi gydytoja, ir

sūnų. Kitą dieną aplankiau jo kapą naujose Druskininkų kapinėse.

Istorinės vietovės

Pabuvęs keletą dienų Druskininkuose, su Stasele ir Artūru Šliažais vykau apžiūrėti kitų žymesnių Džukijos vietovių. Jau iš tolo matosi tarp medžių Liškiavos šventovės kupolas. Nemuno pakrantėje stūkso praeities liudininkas — piliakalnis, kurin įlipus matyti vieno apvalaus bokšto dalis ir išmėtyti dideli akmenys. Sako, pilis nebaigta statyti, nes 1410 m. kryžiuočiams pralaimėjus Žalgirio mūšį, jie tapo nepajungingi Lietuvai. Graži šventovė šiuo metu remontuojama. Prie šventovės buvę vienuolyno (dominikonų) storomis sienomis namai irgi atnaujinami.

Atvažiavome į Merkinę, kuri buvo laikoma senąja Džukijos sostine, kol ją nukonkuravo Alytus. Miestas išsikūręs gražioje vietoje, kur į Nemuną įsilieja jo intakai Merkys ir Stangė. Čia pat aukštas piliakalnis. Nors Merkinė šiuo metu atrodo kaip didelis kaimas, bet savo laiką yra atlikusi didelį politinį ir kultūrinį vaidmenį.

Iš čia pasukome į Perloją, kuri garsi tuo, kad 1919 m. buvo pasiskelbusi "Perlojos respublika". Pažymėtina, kad tenai iki Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dienų išliko 1930 m. paminklas DLK Vytautui su įrašu: "Vytaute Didysai, gyvas būsi, kol gyvas nors vienas lietuvis". Prieš paminklą stovi dar nė šimto metų neturinti raudonų plytų šventovė.

Prie partizanų kapų

Iš čia grįžau į Alytų ir vėl į tėviškę. Paskutinį sekmadienį seserėčia Aldona, agronomė ir žemės ūkio mokyklos mokytoja, nuvežė mus į Simną. Dalyvavome Mišiose, kurias atnašavo iš Metelių atvykęs kunigas, nes Simno par. klebonas buvo išvykęs atostogų. Žmonių buvo apypilnė šventovė, daugiausia vyresnio amžiaus, jaunimo nedaug. Per Mišias prie altoriaus stovėjo baltais drabužiais apsirengusios 9 ar 10 mergaičių. Giedojo chorelis.

Simne gyveno ir 1955 m. gruodžio 30 d. mirė kan. P. Martišius, buvęs mano direktorius "Žiburio" gimnazijoje Prienuose. Simnas prieš keletą metų buvo rajono centras. Turi apie 2000 gyventojų. Po Mišių aplankėme kapines, kuriose palaidoti partizanai, kovoję ir žuvę už tėvynės laisvę. Viename masiniame kape palaidoti 22 partizanai, žuvę 1945 m. vasario 21 d. Liepakojų kaime, antrame — palaidoti 57 partizanai, žuvę Kalniškių mūšyje 1945 m. gegužės 16 d. Kartu žuvo jų vadas Jonas Neifaltas-Lakūnas ir jo žmona Pušelė. Paminklai pastatyti 1990 m.

Džukija — gražus kraštas. Miškai, gojai, pievos, javų laukai ir gyvenvietės. Kraštovaizdis pajauiramas upėmis ir ežerais. Joje daug piliakalnių ir architektūrinių paminklų. Tinka turizmui, kurį reikia išplėsti, išreklamuoti, sudarant palankias sąlygas.

Penkios savaitės Lietuvoje greit prabėgo. Vėl mane vedė į Vilniaus orauostį Staselė ir Artūras Šliažai, kartu lydėjo ir mano seselė. Atsisveikinant susigraudinome, kažin ar vėl kada susitikime... Greit lėktuvas mane nešė į Kopenhagą, o kitą dieną jau į ilgesnę kelionę pro Grenlandiją į Kalforniją.

Kanados mokytojos Šiauliuose

Aštuonios kanadietės mokytojos 1994 m. liepos 25 d. nuvyko į Šiaulius vykdyti "English to the Baltics" projektą Lietuvoje. Kitos mokytojos iš Kanados pradėjo šią programą liepos 3 d. Bormani, Latvijoje, o Varska, Estijoje – liepos 18 d. Kanados vyriausybės finansuojamo projekto tikslas buvo sustiprinti Baltijos kraštų anglų kalbos mokytojų EFL ("English as a Foreign Language") mokyimo metodiką.

Šešios lietuvių kilmės, viena prancūzų ir viena lenkų kilmės mokytojos iš Vankuverio, Otavos, Hamiltono ir Toronto sutiko šioje programoje dalyvauti: Vida Juozaitytė – koordinatore, Vida Petrašiūnaitė, Vida Yčaitė-Abell, Aušra Baršauskienė, Aldona Šimonėlienė, Line Picard, ir Theresa Olscheskie. Jos pasirošė praktiškai, darbo būrelių (workshops) būdu, demonstruoti antro-trečio ir penkto-šešto skyrių EFL metodiką.

Mokytojos apsisitojo Šiaulių pedagoginio instituto bendrabutyje. Maistas joms buvo parūpintas "Viešnagės" kavinėje. Nuvykusios pirmą dieną susipažino su Šiaulių mokyklų tarybos direktore Violeta Dagiene ir su švietimo skyriaus inspektore-metodininke Regina Čeplinskaitė (taip pat projekto vadovė Šiauliuose) bei aštuoniomis mokytojomis-specialistėmis. Visos kartu aptarė eigą ir apimtį programos, kurioje tikėjosi 85 anglų kalbos mokytojų dalyvavimo.

Šis rengėjų branduolys pasidalino žiniomis apie pristatymus būreliuose ir apie vietinių mokytojų profesinius reikalavimus. Kanadietės tarp kitko paaiškino Lietuvos moky-

tojoms kaip praveisti demokratinio pobūdžio susirinkimus pagal "Robert's Rules of Order" tvarką, kurios vietinės mokytojos po kiek laiko įpratę laikytis, pamačiusios jos naudą. Per pirmąją savaitę buvo pasiruošta seminarai ir įrengta raštinė su "audio-visual" aparatūra, garsine sistema (radijo-juostelių-diskečių) bei kompiuteriu ir sutvarkyta pedagoginė medžiaga (70 dėžių), atsiųsta iš Kanados.

Visos mokytojos metodininkės jau buvo susipažinusios su Kanadoje naudojamomis pedagogikos teorijomis ir struktūra, bet trūko joms praktikos ir paramos išbandyti naujus priėjimo būdus, pvz. kalbinių pratimų, bei muzikinius ir vaidybinius žaidimus, prie kurių ypač švietimo administracija dar nebuvo įpratusi.

Atidarymo iškilnėse rugpjūčio 1 d. Kanados mokytojos apdovanojo visus dalyvius marškinėliais, papuoštais Kanados ir Lietuvos vėliavomis, kaip bendradarbiavimo simboli. Šiaulių mokytojos įteikė kanadietėms lietuviškos poezijos ir prozos rinkinius.

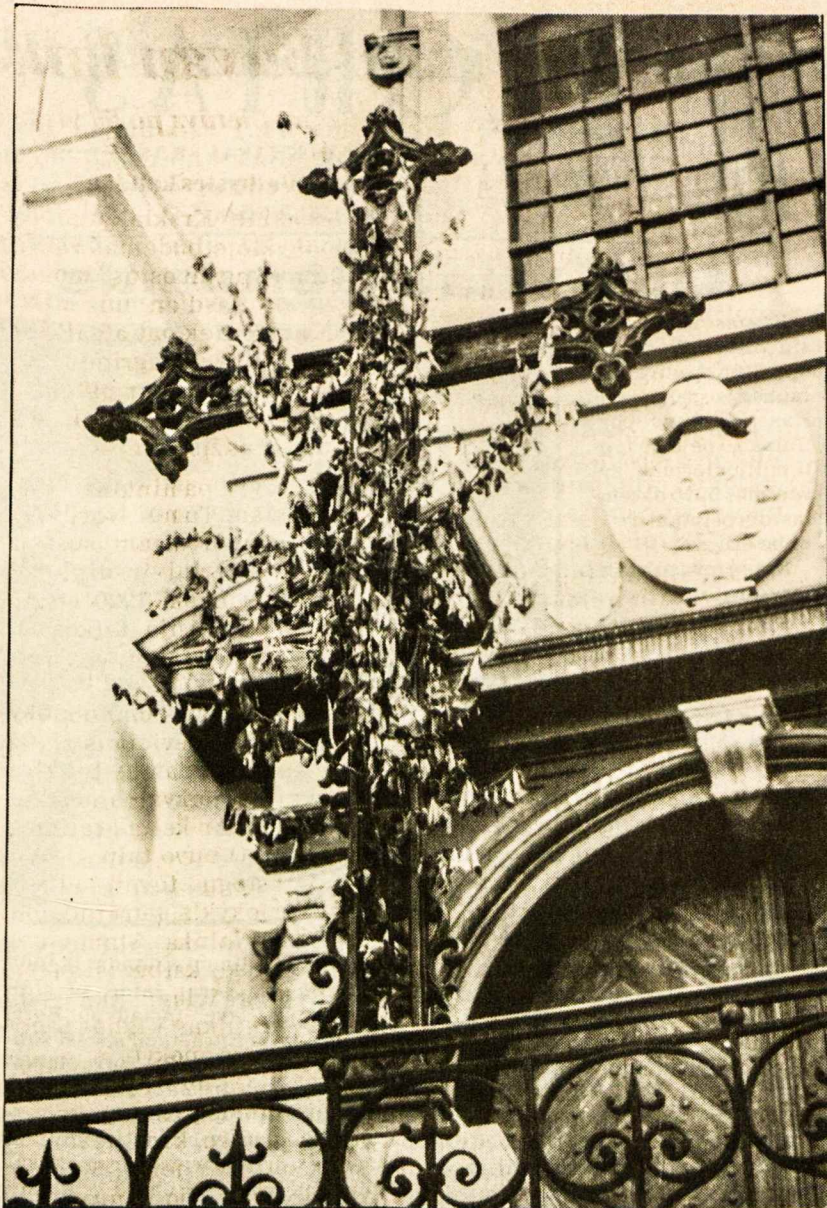
Darbo būreliuose mokytojai pasiskirstė po 12-15 asmenų pagal profesinį lygį (iš viso buvo penkių grupės), ir vyko trys seminarai (po 1.30-2 valandų) kasdieną dviejų savaitių laikotarpyje. Pristatymai buvo paruošti įvairiausiomis temomis: grupinis darbas, dainos, pamokos paruošimas, poezijos rašymas, įvertinimas, klausinėjimo metodai ir daug daugiau. Po ketvirtos valandos, darbo diena užsibaigus, vyko įvairūs užsiėmimai pabendravimui, pvz. filmai apie

Kanadą, šokių pamokos, "bingo", choro repetitijos.

Užbaigimo iškilnėse vyko penkių grupių atskiri pasirodymai anglų kalba. Taip pat padainavo mokytojų chorėlis. Kiekvienas dalyvis gavo pažymėjimą, Kanados vėliavą ir ženkluką. Garbės viešnia, atstovaujanti švietimo ir mokslo ministerijai, buvo profesorė Vanda Zaborskaitė.

Prieš išvykstant, mokytojų branduolinė grupė suvedė anketų rezultatus, rašė pranešimus, išdalino knygas ir kitokią pedagoginę medžiagą anglų kalbos mokyimo centrams Šiauliuose ir Kuršėnuose bei Šiaulių pedagoginio instituto anglų kalbos skyriui. Anketa, kurioje dalyviai įvertino programą, parodė, kad daug žinių buvo pasisemta ir visiems buvo smagu aktyviai įdėti dalyvauti. O didžiausią įspūdį paliko pozityvūs mokytojų ir mokinių santykiai, darnus mokytojų bendradarbiavimas ir sklandus kursų paruošimas.

Tikimasi, kad programos tikslas pasiektas ir kad, kaip buvo parašyta "Šiaulių naujienose", kursai sukels "grandinę anglų kalbos mokymosi reakciją" ir bus įmanoma pakelti šnekamosios anglų kalbos lygį Lietuvoje – "jeigu kiekvienas kursų dalyvis skleis savo įgytą patirtį kitiems". Projekto antroji dalis (iš viso kursas numatyta dėstyti trejus metus iš eilės) vyks 1995 m. liepos mėnesį Kaune. **RSJ**



SEKMINĖS LIETUVOJE 1994 metais

Nuotr. D. Meliūno

ČESLOVAS-VALDEMARAS OBCARSKAS

Peizažas

Ėjau pasaulyje ilgom, plačiom alėjom,
Klajojau miestais ir kaimais,
Kalbėjau su žmonėm, su paukščiais ir su vėjais,
Mirgėjau tūkstančių kelionių efermeriškais vaizdais.

Ir taip po neramių kelionių, rudenį artėjant,
Aš apsisitojau vienoje keistojo šalyje,
Kur žmonės buvo vieniši ir tylūs,
Kaip pati vienatvė.
Ten džiaugsmas ir vanduo užšalę buvo tvenkiniuose.
Ten skambančių dainų
Daugiau nebegirdėjau.
Lapai
Nuo medžių žemėn lijos, tarytum ašaros didžiulės,
Ir tragiškų akių skausmų.

Taip palikau gyvent šitoj šaly.

O metal'ėjo... kaip vanduo,
Užsklęstas užvarose, aš merdėjau.
Sutapęs su peizažo apibūskimom spalvom,
Tapau jo dalimi, aš jį įaugau.

Ten nesiskyrė medžiai nuo žmonių.
Nei žmonės nuo piežaus medžių,
Ten sielvartas ir skausmas buvo tik saulėlydžio dalis,
Ten žmonės buvo – tik peizažas...

Ir taip krauju savą peizažą įsiliejau,
Kaip jo žmonės ir jo medžiai, nelaimingas.

Todėl dabar, kai pradeda peizažą lyt,
Kartu ir mano akys lietuimi patvinsta.
Kai ima vėjai pūst,
Kartu ir mano mintys vėjais skrenda,
Arba kai audroje linguoja medžiai,
Ir aš su jais drauge linguoju,
Arba kai jie į tolį žengia,
Ir aš su jais drauge žingsniuojau.
Čia mano mąstymas man nepriklauso,
Čia mano mintys ir jausmai – tai tik peizažas,
Užsklęstas laiko jūroj – su manim suaugęs.
Rainhill, Liverpool, Anglija, 1994 m.

straipsnių, spausdintų įvairiuose leidiniuose. Čia suteiktai tiksliai jų dalis ir atitinkamai sureduota.

OBSERVER, vol.11, Nr. 1, 1994 m., dvimėnesinis žurnalas, 24 psl. ir viršeliai, leidžiamas anglų kalba Čikagoje. Redaguoja redakcinė komisija. Lėdėjas – Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL

60629. Metinė prenumerata \$10. Atskiros kainos \$2.

VILTIS, vol. 54, nr. 3, dvimėnesinis žurnalas anglų kalba, 66 psl. ir viršeliai, leidžiamas folkloro ir tautinių šokių temomis. Redaktorius ir leidėjas V. F. Bellajus, 1337 Marion St., Denver, CO 80218. Metinė prenumerata \$20. Atskiros kainos \$3.50.

Tarptautinis rašytojų festivalis

Penkioliktasis tarptautinis rašytojų festivalis vyks 1994 m. spalio 12-22 d.d. Toronto, Harbourfront patalpose. Dalyvaus daugiau kaip 100 biografinių, dramaturgų, poetų ir prozos rašytojų iš 34 pasaulio kraštų, įskaitant ir Lietuvą. Įžymus mokslininkas, vertėjas ir poetas, buvęs disidentas Tomas Venclova skaitys savo kūrybą spalio 15 ir 16 d.d. Biografiniuose duomenyse apie autorius, paminėti lietuvių, lenkų ir vengrų kalbomis išleisti jo poezijos rinkiniai. Jo eilėraščių vertimai dažnai spausdinami "The New York Review of Books", ir jis laimėjo tarptautinę literatūrinę premiją "Vilenica" 1990 m.

Žymesniųjų autorių tarpe yra ir JAV E.L. Doctorow, Didž. Britanijos Julian Barnes, Kanados Brian Moore ir Mordecai Richler. Festivalio programoje numatyti kūrybos skaitiniai pačių autorių, po tris kas vakarą. Įvairių kraštų rašytojai savo veikalų ištraukas skaitys ir originalia kalba.

Taipgi vyks biografinių pristatymai apie rašytojus kaip Kipling, Woolf, Fitzgerald, Saint-Exupery, Hardy ir kt.

Nauja programa susipažinti su dalyvaujančiais autoriais bus pažįstamų žurnalistų pravedami pokalbiai (On-Stage Interviews).

Festivalio programoje numatytas ir literatūrinis premijų pristatymas spalio 12 d. "The Journey Prize", įsteigta autorius James Michener, suteikiama už geriausią novelę, išspausdintą Kanados žurnale (autoriiui skiriama \$10,000, žurnalui \$2,000). "Harbourfront Festival" premija bus pažymėtas kuris nors vietinis autorius, padaręs jau svaresnį įnašą Kanados literatūrai. "Lionel Gelber" premija yra viena iš didžiausių pasaulyje (\$50,000), suteikiama parašiusiam geriausią veikalą apie tarptautinius ryšius. Šios premijos steigėjas buvo Lionel Gelber, Kanados rašytojas ir diplomatas.

Spalio 13 d. įvyks pagerbimas pasauliniu mastu pagarsėjusio Kanados autoriaus Brian Moore. Jis du kartus laimėjęs "Governor-General's Award" už prozą, ir iš šėsių jo romanų buvo sukurti filmai, pvz. didelį pasisekimą turėjęs "Black Robe".

Bilietus arba pasą visiems renginiams galima užsisakyti skambinant tel. 416 973-4000. Inf.

● Sv. Bernardas iš Clairvaux rašė apie popiežiaus rinkimus: "Šis yra šventas? Tegū meldžiasi už mus. Anas mokyta? Tegū moko mus ir rašo mokslingas knygas. Trečiasis yra išmintingas? Tegū valdo mus. Rinkite jį popiežiumi".

Marijos Aukštaitės stipendija

Marija Aukštaitė gimė caro okupuotoje Lietuvoje 1896 m. liepos 18 d. Kadangi tais laikais valdžia draudė skleistį savąją kalbą ir spaudą, jaunutė pati išmoko lietuvišką rašydą ir padėjo savo tėvėliui mokyti kitus vaikus bei platinoti spaudą. Jaunystę praleido daugiausia eidama auklėtojos pareigas aristokratų šeimoje ir padėdama ligoniams bei vargšams, ypač Pirmojo pasaulinio karo metais.

Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę 1918 m., Marija Aukštaitė atsidėjo valdžios, draugių ir kūrybos darbams. Jos vyras buvo Lietuvos savanoris-kūrėjas. Tarp 1925-30 m. ji tarnavo miesto kooperatyve – smulkųjų prekių ir knygų krautuvėje. Vis dėlto tėvai, būdami silpnos sveikatos, neįstengė išlaikyti šeimos ir turėjo tris likusius sūnus apgyvendinti pas gimines bei draugus.

Nors giliai patriotiška, šeima nusprendė palikti Lietuvą ir vykti į Kanadą 1930 m. Dėl stokos lėšų laivakartėms ji turėjo palikti vyriausią, 13 metų amžiaus sūnų, tęsti mokslą Prienų gimnazijoje.

Marija Aukštaitė atvyko Kanadon, Montrealin, kai vietinė lietuvių kolonija buvo susiskaldžiusi. Suirutė kolonijoje labiau paastrėjo su Antrojo pasaulinio karo pradžia 1939 m., kai Lietuva neteko nepriklausomybės.

Dar prieš Antrąjį pasaulinį karą, kai Lietuvos sostinė Vilnius buvo užgrobtas, Marija Aukštaitė subūrė Montrealio lietuvių į Vilnių vaduoti sąjungą, kaip Lietuvos centro šaką užsienyje. Vėliau, su Lietuvos valdžios atstovais užsienyje, ji dalyvavo veikloje, siekiančioje išlaisvinti pagrobtas Europos šalis nuo užpuolikų. Su generaliniu Lietuvos konsulu plk. G.L.P. Grant-Suttie Toronte Marija Aukštaitė sudarė Kanados lietuvių tarybą, redagavo ir spausdino Montrealy "Nepriklausomą Lietuvą". Montrealyje ji suorganizavo vaikams lietuvių kalbos klases ir anglų kalbos vakarines pamokas suaugusiems.

Karui pasibaigus, Marija Aukštaitė tęsė veiklą, rūpinamasi lietuviams pabėgėliais, kad Kanados valdžia išleistų juos kaip imigrantus. Ji šelpė visus, kurie kreipėsi, kol jie pradėjo atvykti į Kanadą 1947 m. iš Vokietijos ir Vakarų Europos. Ji pasitiko daug "dypukų", atvykusių į Kanadą ir jiems gelbėjo. Deja, dėl nusilpusios sveikatos ji nepajėgė veikti su naujai atvykusiais ateiviais.

Marija Aukštaitė tęsė savo uždara kūrybos darbą Ontario provincijoje dar 30 metų, ilgiausiai Toronte. Po mirties 1987 m. balandžio 26 d., Port Hope, jos sūnus Antanas (Pranas) įsteigė Poetės Marijos Aukštaitės centrą rinkti, kataloguoti ir spausdinti jos kūriniams ir korespondencijai. Vėliau PMA centras įsteigė Poetės Marijos Aukštaitės tyrimo fondą, kurio paskirtis – tirti velionės kūrybą bei veiklą.

Dr. Horst Wittmann, Toronto universiteto vokiečių kalbos ir humanitarinių mokslų profesorius, kuris pažinojo poetę, paprašytas minėto fondo, susisiekt su "Centre for Russian and East European Studies" Toronto universitete, kur buvo įsteigta Marijos Aukštaitės vardo stipendija 1994 m. liepos 6 d.

Asmenys, kurie norėtų lėšomis prisidėti prie šios stipendijos arba ją pasinaudoti moksliniam darbui, prašomi kreiptis šiuo adresu: Marija Aukštaitė Bursary, c/o University of Toronto, Centre for Russian and East European Studies, 315 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1A3, Canada.

A. Navikevičius

Atsiųsta paminėti

Dov Levin, **BALTIC JEWS UNDER THE SOVIETS 1940-1946**. Centre for Research and Documentation of East European Jewry, The Avraham Harman Institute of Contemporary Jewry, The Hebrew University of Jerusalem. 1994, p. 393. Tai rinkinys autoriaus



Lietuvos respublikos prezidentas ALGIRDAS BRAZAUSKAS 1994 m. rugsėjo 19 d. sutinkamas Vasario 16 gimnazijoje

Nuotr. M. Šmitienės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Algirdas Titus Antanaitis, literatas, literatūros kritikas, buvęs satyrinio "Antro kaimo" vadovas Čikagoje, išvyko Kaunan. Pakviestas Vytauto Didžiojo universiteto dabartinio rektoriaus prof. dr. Broniaus Vaškėlio, jis ten rudens semestrė skaitys paskaitas dviejuose išėjusių literatūros istorijos kursuose. Vienas bus apžvalginio pobūdžio, o kitas – susietas su beletristika.

Čikagietis kompozitorius Darius Lapinskas, šią vasarą viešėjęs Lietuvoje, gimtajame Jurbarko turėjo savo naujos operos "Karalius Mindaugas" premjerą. Ją jis ten pats pastatė ir jai dirigavo. Išsamesni duomenys nepateikiama. Spaudoje tik prastariama, kad D. Lapinskas Čikagon parsivežė premjerinio spektaklio vaizdajuostės įrašą. E. Šulaičio pranešimu, ta vaizdajuostė buvo rodyta rugpjūčio 14 d. Šv. Antano parapijoje Cicere įvykusiame atsisveikinime su Lietuvon išvykstančių psichologu kun. dr. Kęstučiu Trimaku. Jis ten dėstys teologiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Dabar ten jau yra išvykęs ir Darius Lapinskas dėstyti JAV operos XX š. kurso Vilniuje, Lietuvos muzikos akademijoje. Tad ir vėl, atrodo, neturėsime išsamesnio pranešimo apie naująją kompozitoriaus Dariaus Lapinsko operą "Karalius Mindaugas".

"Kanklių" ansamblis, priklausantis Lietuvos dailės muziejui Vilniuje, savo koncertinę viešnagę JAV rugsėjo 7 d. pradėjo pirmuoju koncertu Ilinojaus universitete Čikagoje. Ansamblis yra išaugęs iš veiklą prieš porą dešimtmečių pradėjusios kanklininkių trijulės, dabar papildytos kitais nariais. Jie visi yra profesionalūs muzikantai, Lietuvos muzikos akademijos auklėtiniai, kai kurie net ir dėstytojai. Tokia yra "Kanklių" ansamblio vadovė prof. Lina Naikėlienė, žymiausia kanklininkė Lietuvoje. Jos vadovaujama ansamblis "Kanklės" sudaro: kanklininkės Virginija Alenskienė, Aušra Juškevičienė, birbynininkai Kastytis Mikiška, Eugenijus Čiplys ir dainininkė Regina Šilinskaitė. Birbynininkai kartais programon įsijungia ir skudučiais bei lumzdeliais. Gastroliniame "Kanklių" ansamblio repertuare yra ir lietuvių klasiškų kūrinių, kompozitorių harmonizuotų liaudies dainų bei jų pačių originalių melodijų.

Poetą Joną Aistį (1904-1973) devyniasdešimtųjų gimimo metinių progą panevėžiečiai šią vasarą specialiu renginiu "O Viešpatie, koks vakaras, koks nerimas..." prisiminė viešojoje G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje. Į prisiminimų vakarą įsijungė poetas Vladas Bražiūnas – "Literatūros ir meno" redaktorius, aktorius Laimonas Noreika, Lietuvoje viešėjęs čikagietis poetas Kazys Bradūnas ir čikagietis literatūros kritikas Algirdas Titus Antanaitis, atvykęs Vytauto Didžiojo universiteton Kaune skaityti paskaitų išėjusių lietuvių literatūros kursuose. Vakaras buvo pradėtas iš įrašo skambėjusių paties J. Aistio balsu, jautriai skaičiuos savo eilėraščius. Tikslu buvo poeto ir žurnalisto V. Bražiūno pastaba, kad tikros poezijos neįmanoma uždaryti kristaliname karste. Mat jame taip pat suartėja erdvė ir laikas. Atsiminimais apie susitikimus su J. Aistiu dalijosi K. Bradūnas, kurio poezijai buvo skirta antroji šio vakaro dalis.

Spaudos draudimo (1864-1904) panaikinimo devyniasdešimtmetį Australijos lietuviai Sidnyje paminėjo 1994 m. rugpjūčio 7 d. Minėjimui skirtą popietę lietuvių klube Bankstowne jiems surengė Sidnio lietuvių katalikų kultūros draugija. Ją įvadinio žodžiu pradėjo draugijos sekr. Elena Badauskienė, tylos minute paprašiusi pagerbti knygnešius bei kitų kovotojų už lietuvių spaudą atminimą. Elena Jonaitienė skaitė paskaitą "Devyniasdešimt metų nuo lietuviškos spaudos atgavimo", aptardama keturis dešimtmečius trukusią kovą. Savo eilėraščius skaitė poetai Juozas Almis Jūragis, Aldona Veščiuonaitė, Bronius Žalys ir Aldona Prižginaitė. Populiariomis tėvynės meilės dainomis programą papildė mišrus Sidnio lietuvių kvartetas – Jadvyga Mučinskienė, Alfa Savickienė, Vladas Račkauskas ir Pranas Andriukaitis. Katalikų kultūros draugijos pirm. Albinas Giniūnas padėjo gausumu nepasizymėjusiems minėjimo dalyviams ir programos atlikėjams.

Dail. R. Čeponio tapybos darbų parodą "Balti judesiai juodame lauke" surengė "Arkos" galerija Vilniuje. Pasak paties R. Čeponio, šie jo 1994 m. darbai atstovauja baltajai tapybai.

Lietuvos operos ir baleto teatras Vilniuje savo septyniadesimt ketvirtąjį sezoną rugsėjo 15 d. pradėjo Vytauto Klovos "Pilėnais". Numatytų spektaklių sąrašą taipgi yra keturios G. Verdžio operos – "Trubadūras", "Traviata", "Rigoletto" ir "Nabucco". Sąrašą papildys G. Donizetti su savo opera "Lucia di Lammermoor". Mažiesiems žiūrovams bus skirtas B. Pavlovskio baleto brolių Grimų pasakos motyvais "Snieguolė ir septyni nykštukai", vokiečio E. Humperdincko opera "Jonukas ir Gretutė". Įspūdingas buvo pirmasis šį sezoną baleto spektaklis rugsėjo 16 d., kuriam buvo pasirinktas S. Prokofjevo kūrinys "Romeo ir Džuljeta". Mat jį vėl dirigavo Lietuvos operos ir baleto teatro vyr. dirigentas Jonas Aleksa, sugrįžęs Vilniun po kelerių metų darbo Bratislavoje. Spektaklyje šoko jaunoji balerina Eglė Špokaitė ir jos jaunas partneris Edvardas Smalakys. Šią vasarą jį laimėjo III vietą žymiosios rusų balerinos Majos Pliseckajos vardu konkurse Petrapiilyje (St. Peterburge).

Vilniaus žemutinės pilies buvusiose Lietuvos valdovų rūmuose š. m. liepos 6 d. buvo suvaidinta Justino Marcinkevičiaus dramatinė poema "Mindaugas", skirta pasaulio lietuvių dainų šventei ir 741-osioms Mindaugo karūnavimo metinėms. Įspūdingą spektaklį rūmų griuvėsiuose paruošė rež. Irena Bučienė, scenografas Gailius Kličius, drabužius sukūrusi dail. Zita Gustienė ir muzikos autorius kompozitorius Bronius Kutavičius. Naujojo sezono proga "Mindaugo" spektakliui pakartoti rugsėjo 3-8 d.d. Juose vaidino įvairių Lietuvos teatrų aktoriai: Regimantas Adomaitis (Mindaugas), Laimonas Noreika (Dausprungas), Vytautas Rumšas (Vismantas), Juozas Meskauskas (Vyktintas), Antanas Šurma (Daumantas), Vytautas Dumšaitis (Kintibutas), Sigitas Kubilius (Sprudeika), Juozas Jaruševičius (Vilikailla), Donatas Banionis (Senis), Eglė Gabrėnaitė (Morta), Juozas Budraitis (Zyvertas).

Sol. Sigita Trimakaitė, Lietuvos filharmonijos sopranas, yra talentinga jaunesniosios kartos dainininkė. M. Glinkos sąjunginio konkurso (1984) ir M. Callas tarptautinio konkurso (1987) laureatė. Šį rudenį ji giedojo Mišių metu Molėtų šventovėje ir po jų surengė koncertą su vargonininke Aurelija Biveiniene. Jame skambėjo J. S. Bacho bei žymiųjų tarptautinių klasiškų kūrinių, papildyti suvalkių, dūdukų ir kitų lietuvių liaudies dainomis. Vargonininkė A. Biveinienė programon įsijungė M. K. Čiurlionio ir J. Naujalio preliudais. "Lietuvos aidas" atstovai Algirdui Meilui sol. S. Trimakaitė pasakojo: "Dabar kultūrinis gyvenimas merdėja. Todėl bažnyčia liko vienintelė vieta, kur susirenka daug žmonių, kur dar galima rasti klausytojų".

Kauno muzikinis teatras, pradėdamas naująjį sezoną, kauniečiai pakvietė prancūzų Ch. Gounod operos "Faustas" premjeron. Ši opera Lietuvoje statyta jau daug kartų. 1964 m. ją savo repertuaran buvo įsijungęs ir Kauno muzikinis teatras. Tada "Faustą" pastatė dirigentas Juozas Indra, rež. Rostislavas Andrejevas ir dail. Mykolas Labuckas. Šį kartą "Faustas" Kauno muzikinio teatro scenon grįžo jau pakeistai "Margaritos" pavadinimu. Mat taip "Faustą" jau nuo 1861 m. vadina vokiečiai, pasipikinę kompozitoriaus nutolimu nuo J. W. Goethės "Fausto". Operos pavadinimo šiam pastatymui Kauno muzikiniame teatre pakeitė dirigentas Julius Geniušas, rež. Gintaras Žilys, dail. Virginija Idzeltė ir choreografas Kęstutis Adomaitis. Premjeriniame "Margaritos" spektaklyje jos pagrindinį vaidmenį atliko sopranas S. Martinaitytė, Fausto – tenoras A. Agamirzovas, Mefistofelio – bosas J. Malikonis. Janina Gudačiūtė, "Lietuvos ryto" skaitytojams aiškindama Ch. Gounod operos pavadinimo pakeitimą, jam atidavė net ir "Perlų žvejus". Ta operą yra sukūręs prancūzų kompozitorius Georges Bizet, kuris taipgi yra ir populiariuosius "Carmen" autorius. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.75%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.75	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.00%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.25%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.50%	Su nekeičiamu nuošimčiu
5 metų term. indėlius 6.50%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.25%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-met. palūk. 7.25%	3 metų 9.00%
2 metų GIC-met. palūk. 7.50%	Su keičiamu nuošimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 7.75%	1, 2 ir 3 metų 6.50%
4 metų GIC-met. palūk. 8.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALICIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalius darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • nuosavybių priežiūra. • 18 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas • Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus



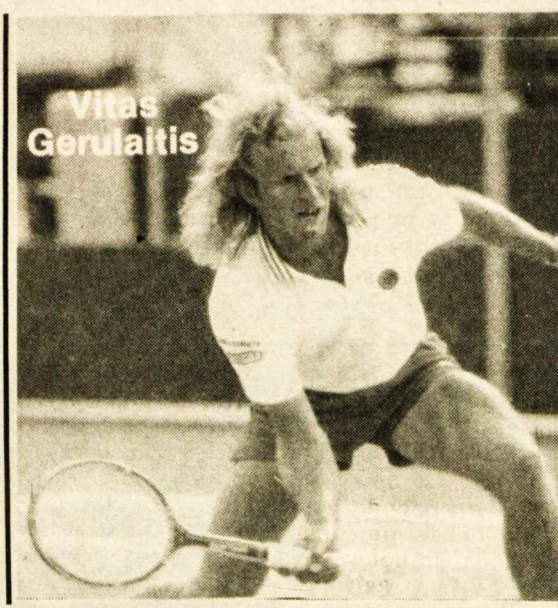
SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRASAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Mirė Vitas Gerulaitis

Vienas iš geriausių pasaulio lauko tenisininkų mirė, sulaukęs vos 40 m. amžiaus. Šio jauno sportininko, spėjusio tapti milijonieriumi, gyvenimas buvo paremtas darbštumu ir ... nebe ilginis.

Kai jo tėvas Vytautas Gerulaitis, buvęs Lietuvos teniso meistras, savo devynių metų sūnų pradėjo supažindinti su šiuo žaidimu, jaunajam Vitui žaidimas nepatiko. Tik po ilgesnių bandymų ir pasiekus pirmąją pergalę, jaunasis Vitas pakeitė nuomonę. Ilgametei Lietuvos teniso meisterei Veronikai



Ščiukauskaitė berniuką įvedė į žinomą West Side Tennis klubą, Forest Hill, NY, jau 1970 m. būdamas 16 metų amžiaus, jaunasis Vitas tapo devintuoju tarpe JAV jauniu. 1972 m. JAV jaunių vicemėistris, Wimbledonė baigėme pralaimėjęs švedui Borgui. 1973 m. Gerulaitis laimėjo JAV pirmenybėse vyry dvejeto su B. Teacher, žaisdamas JAV jaunių rinktinėje Davis taurės varžybose. 1974 m. jis jau tapo profesionaliu 47-tuoju žaidėju pasaulyje.

Gerulaitis 1977 m. Australijos atvirose teniso pirmenybėse nugalėjo John Lloyd baigėme ir laimėjo "Grand Slam" titulą. Jis pralaimėjo baigėme 1979 m. US atvirose varžybose, o taip pat ir 1980 m. Prancūzijos atvirose varžybose. 1975 m. Wimbledonė laimėjo dvejeto titulą su Sandy Meyer.

Gerulaitis buvo pasiekęs 4 laimėjimus iš 22 turnyrų 1979 m. ir laimėjo 5 iš šešių Davis Cup susitikimų, kas gelbėjo USA išlaikyti titulą. Jis žaidė už USA nuo 1977 m. iki 1980 m. Yra laimėjęs Kanados atvirą turnyrą 1982 m. Toronto.

Vitas Gerulaitis priklausė vadinamajam "aukso laikotarpiui" ("Golden Era"), 1974-1984 m. kartu su

Bjorn Borgu, Jimmy Connors ir John McEnroe. Jis gerai žaidė su silpnaisiais už save, tačiau su Borg, Connors ir McEnroe jam sekėsi sunkiau. Vienu tarpu jis buvo laikomas pasaulio trečiuoju teniso žaidėju. 1980 m. Kanados atvirose varžybose jis nugalėjo Ivan Lendel, tačiau po to jo karjera dramatiškai krito. Jis buvo įsijungęs į narkotikų vartotojų eilę, bet federacijai "Grand Jury" nubalsavo nebausti Gerulaitio. Gyvenime mėgo prabangą, brangius automobilius, draugavo su Chris Evert ir aktore Janet Jones, kuri vėliau ištekojo už ledo ritulio žvaigždę Wayne Gretzkį. Bruklne gimęs Gerulaitis buvo žinomas kaip "...as the Broadway Joe Namath of tennis".

Mirus 1991 m. Vito Gerulaitio tėvui, jis nusprendė reabilituoti klinikoje, kurias įsteigė buvęs krepšinio žvaigždė ir buvęs Filadelfijos 76-er treneris John Lukas. Draugai ir gerbėjai Gerulaitį vertino dėl jo asmens savybių. Jis domėjęs visus savo žaidimo stiliumi. Šis jaunas lietuvis sportininkas visomet buvo malonus pokalbiuose apie lietuvišką kilmę ir jo tėvų bei protėvių gimtąją žemę. Sig. K.



Toronto "Aušros" mergaičių C klasės komanda, žaidusi Klivlande 1994 metų Šiaurės Amerikos jaunučių krepšinio pirmenybėse. Antroje eilėje antras iš dešinės komandos treneris Barrie Wilkinson. Turnyre vienintelė komanda, kurioje žaidė tik mergaitės. Nuotr. Irenos Wilkinson

ŠALFAS-gos suvažiavimas

Metinis visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas įvyks 1994 m. lapkričio 12, šeštadienį, Klivlande Lietuvos namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, OH 44119. Telefonas 216 531-2131. Suvažiavimo pradžia – 11 val. ryto.

Pagal ŠALFAS-gos statutą, suvažiavime sprendžiamųjų balsų dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ir jų įgaliotiniai, ŠALFAS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFAS-gos garbės nariai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportininkų judėjimo besidomintys asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos sporto klubams ir ŠALFAS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintys gauti daugiau informaciją ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFAS-gos centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. 416 767-6520. FAX: 416 760-9843.

Šios didžiausios piniginių premijos olimpinė žaidynių, pasaulio ir Europos čempionų bei jų treneriams bus skiriamos už olimpinės sporto

Šalia einamųjų kasmetinių ŠALFAS-gos reikalų, vienas iš svarbiausių darbotvarkės punktų bus ŠALFAS-gos dalyvavimas V-se Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse 1995 m. liepos 30-rugpjūčio 5 d.d. Lietuvoje. Sporto klubui, ŠALFAS-gos pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi visu rimtumu atsivelti į mūsų sportinio gyvenimo gyvulinis reikalus ir pasistenkti suvažiavime gausiai dalyvauti.

ŠALFAS-gos centro valdyba

Pinigai Lietuvos olimpiečiams

Lietuvos sportininkai, laimėję pirmąją vietą Olimpiniuose žaidynėse, gaus 60 tūkst. litų pinigine premiją. Nuo antros iki šeštos vietos bus premijuojamos atitinkamai 40, 32, 20, 16 ir 8 tūkst. litų sumomis. Už pirmąją vietą pasaulio čempionas sportininkas guas 5, 6, už antrąją – 5, už trečiąją – 4,5 tūkst. litų. Europos čempionatų trijų pirmųjų vietų laimėtojai bus apdovanoti atitinkamai 4, 5, 4 ir 3,6 tūkst. litų premijomis.

Šios didžiausios piniginių premijos olimpinė žaidynių, pasaulio ir Europos čempionų bei jų treneriams bus skiriamos už olimpinės sporto

šakas ir rungtis. Ne olimpinio sporto šakų ir rungtių pasaulio ir Europos čempionų bei jų treneriams skiriamos 50% mažesnės premijos. Mėnėtos premijos skiriamos tik tuo atveju, kai tam tikro lygio varžybose dalyvauja ne mažiau kaip 16 varžovų. Jei varžovų mažiau, premijos mažinamos nuošimčiu, atitinkančiu dalyvių skaičių.

Piniginės premijos treneriams skiriamos tik už vieną didžiausią jų treniruojamo sportininko laimėjimą, jei jis jų iškovojo daugiau kaip vieną tose pačiose varžybose. Premijų dydžius vyriausybė nustatė 1994 m. liepos 29 d. nutarimu, "siekdama skatinti sportininkus, kurie pasiekė gerų rezultatų olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose bei jų trenerius, taip pat sudaryti sportininkams sąlygas rengtis svarbiausioms tarptautinėms varžyboms".

Be to, vyriausybė patvirtino atlyginimus pasiūlymus sportininkams, kurie rengiasi svarbiausioms tarptautinėms sporto varžyboms. Priklausomai nuo sporto varžybų ir užimtos vietos atlyginimai svyruoja nuo 4 iki 10 minimalių mėnesių atlyginimų. Atlyginimas iš biudžeto nemokamas tiems sportininkams, kurie atstovauja savo klubams ir ten gauna darbo užmokestį. Pagal nutarimą atlyginimai sportininkams mokami iki kitų metų pasaulio ar Europos čempionato, bet ne mažiau kaip vienerius metus nuo šių atlyginimų paskyrimo dienos.

Kitu tos pačios dienos nutarimu vyriausybė skyrė 25 tūkst. litų Lietuvos krepšinio jaunių komandos pinigines premijas. Lėšos skirtos iš vyriausybės atsargos fondo, siekiant paskatinti Lietuvos krepšinio jaunių komandą, iškovojusią XVI Europos krepšinio jaunių pirmenybės čempionatą. BNS

Raimundas Mažuolis tarp aštuonių geriausių

Romoje pasaulio vandens sporto šakų čempionate dalyvavo keturi Lietuvos plaukikai. Į 100 m laisvu stiliumi pagrindinę baigmę pateko Raimundas Mažuolis. Jo rezultatas – 50,20 sek. – per kvalifikacines varžybas jis buvo septintas. Per kvalifikacinius plaukimus geriausiai pasirodė rusas Aleksandras Popovas 49,33 sek. 200 m sėkmingai nuplaukė Arūnas Savickas. Jo rezultatas – 2:02,47 – buvo keturioliktas, ir Arūnas pateko į antrąją baigmę. Mindaugas Špokas, dalyvavęs šios rungties varžybose, į baigmę nepateko. Ketvirtasis Lietuvos plaukikas Tomas Tobulevičius tarp 16 geriausių nepateko.

Romoje buvo pasiekti du nauji pasaulio rekordai. Šešiolikmetė vokiečių Franka van Almsick per kvalifikacines 200 m laisvu stiliumi varžybas užėmė tik devintą vietą ir į pagrindinę baigmę nepateko. Ją išgelbėjo tai, kad susižeidę aštuntoje vietoje buvusi jos komandos dalyvė Dagmar Hare, ir Franka van Almsick baigėme užėmė jos vietą. Čia vokiečiai nugalėjo visas varžoves ir pasiekė naują pasaulio rekordą – 1:56,78. Antrą pasaulio rekordą pasiekė amerikietis Tomas Dalanas. Jis per 4:12,30 nuplaukė 400 m derinamuoju (kompleksiniu) būdu. LA

Skautų veikla

• Spalio 22-23 d.d. LSS vadovų vyrių sąskrydis Toronto. Programa: 8 v.r. registracija, pusrūčiai muziejiaus salėje, Anapilyje; 9 v.r. posėdžiai (su pietų pertrauka) iki 4 v.p.p. Po to pasirušimas susipažinimo pobūviu "Rudens vakaras", kuris vyks Lietuvos namuose. Pradžią 7 v.v. Programoje jaunimo dainos vienetas "Sutartinė", loterija, šilta vakarienė su vynu. Po vakarienos šokiai grojant "Starlight" orkestrui; veiklos baras. Įėjimas \$20 asmeniui. Stalai numeruoti. Bilietus užsisakyti pas J. Batūrienę tel. 416 239-8986 arba V. Baliūnienę tel. 416 766-2872. Šis renginys – skautų-čių Toronto veiklai paremti.

• Spalio 23, sekmadienį, vėl vyks posėdžiai; 9.30 v.r. Mišios Lietuvos kankinių šventovėje. Dalyvauš sąskrydžio dalyviai ir visa Toronto skautija. Po Mišių – sėsiųtoris ir brolių atskiri ir bendri posėdžiai su pietų pertrauka. Numatomas pabaiga 2 v.p.p.

• Rugšėjo 25 d. Lietuvos kankinių šventovėje su tuntu vėliava iškilėse dalyvavo sk. vyčiai kandidatai: A. Batūra, V. Mockus ir T. Pajaujais.

• Vilniuje veikia gimnazija "Lietuvių namai", skirta tremtinių vaikams. Ji labai reikalinga mūsų pagalbos. Paremdami atliktume Kalėdų gerą darbą. Aukkas perduoti A. Stepiatienėi, 21 Cosmo Rd., Etobicoke, Ont. M8X 1Z3. Tel. 245-0158. M.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
6.00% už 2 m. term. indėlius
6.25% už 3 m. term. indėlius
6.50% už 4 m. term. indėlius
6.50% už 5 m. term. indėlius
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
8.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
8.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.75% už OHOSP (variable rate)
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.75 kasd. pal. čekių sąsk. virš 10.000
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 7.50%
2 metų 8.50%
3 metų 8.75%
4 metų 9.00%
5 metų 9.25% (fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 6.50% (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook, Mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

"SAMOGITIA" Knygų rīškyla
"SAMOGITIA" meniškai įraš knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priemonos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS
DUJINĖS ŠILDYMO KROSNIES (GAS FURNACE)
IŠVALYMAS IR PATIKRINIMAS \$40
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti.)

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000
Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

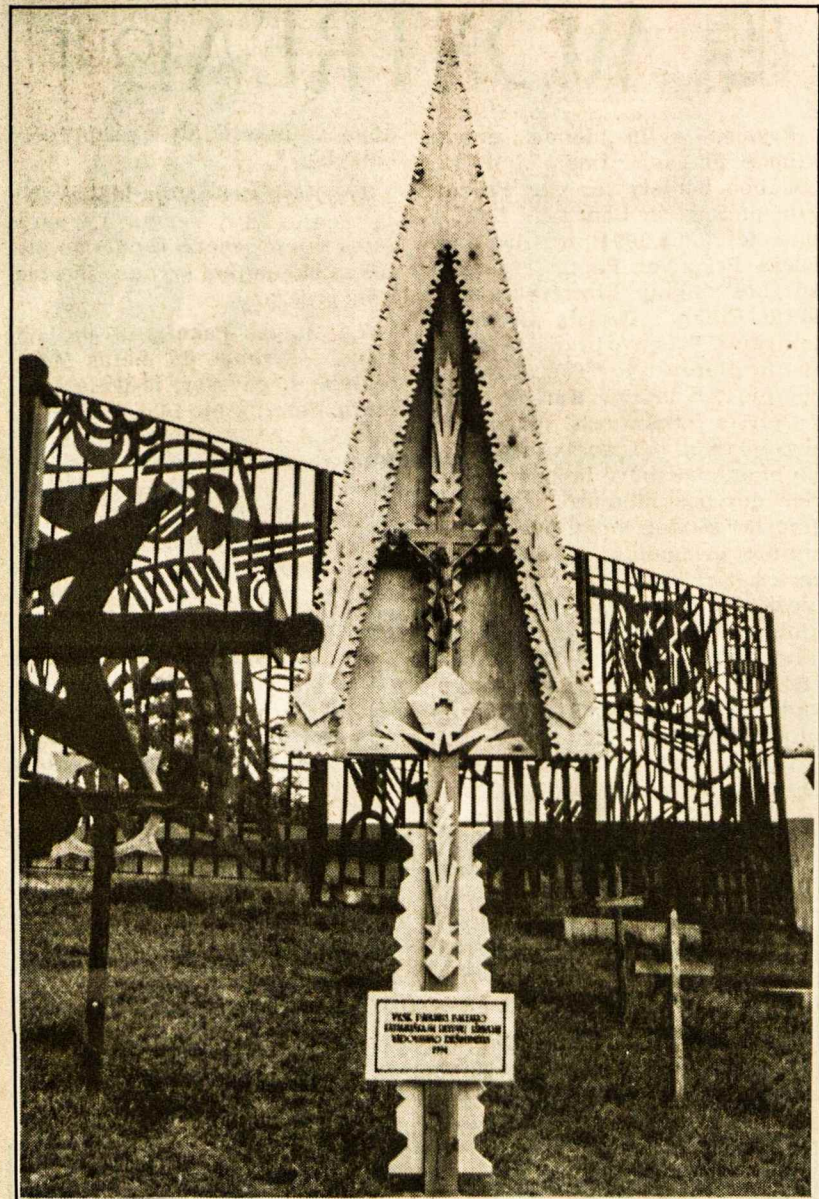
MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atskleidžiant jūsų giminės iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuoju į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pagėdaujamomis oro linijomis. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežam višnagei jūsų giminės iš Lietuvos.

KALĖDINĖ KELIONĖ
per Kopenhagą. Nakvynės nereikalingos. Išskrendam gruodžio 20 – grįžtam sausio 4. Teiraukitės! Sumokėjusiems iki rugšėjo 15 d. – didelė nuolaida!
KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITĖS APIE ĮVARIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS. Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570
FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS



LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖS DIENĄ, 1994 m. rugsėjo 25 d., Anapilio kryžių kalne pastatytas koplytstulpis, skirtas pagerbti vysk. PAULIŲ BALTAKI, švenčiantį vyskupavimo dešimtmetį Nuotr. M. Pranevičiaus

Lietuvos kankinių šventė

Lietuvos kankinių šventovėje ir Anapilio salėje rugsėjo 25, sekmadienį, 3 v.p.p., įvyko šios parapijos tradicinė Lietuvos kankinių šventė. Mišias koncelebravo lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis ir aštuoni kunigai: kun. J. Staškus, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. K. Butkus, OFM, kun. E. Jurgutis, OFM, kun. J. Bacevičius, OFM, kun. K. Kaknevičius, kun. E. Putrimas, kun. V. Volertas.

Pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, išskeldamas Lietuvos kankinių pasiaukojimą religijos išlaikymui ir dėkingumą Dievui už įvairias mums teikiamas malones. Ypač pabrėžė Šv. Tėvo Jono-Pauliaus susižavėjimą Lietuvos Kryžių kalnu. Vyskupas dėkojo Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui už kuriamą Anapilio kryžių kalną, Lietuvos Kryžių kalno kopiją. Mišių skaitinius atliko parapijos jaunimas: L. Paulionytė, R. Tumosaitė ir L. Narušis. Pamaldose vyskupas suteikė šventinimo sakramentą devyniems jaunuoliams, kuriuos paruošė G. Kurpis. Per Mišias giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Govėdo. Choriui talkino sol. S. Žiemelytė ir smuikininė R. Melkienė. Mišiose dalyvavo šaulių, skautų, katalikių moterų ir kitų organizacijų atstovai su vėliavomis.

Po Mišių įvyko procesija į Anapilio kryžių kalną, kuria-

me vysk. P. Baltakis vyskupavimo dešimtmečiui paminėti buvo pastatytas kryžius. Vyskupui pašventinus Anapilio kryžių kalną, procesija grįžo į šventovę, visą laiką giedant parapijos chorui.

Po procesijos visi rinkosi į didžiąją Anapilio salę. Parapijos tarybos pirm. J. Karasičius, pasveikinęs suaktyvintus vysk. P. Baltakį ir muz. St. Gailevičių bei gausiai susirinkusius šventės dalyvius, pakvietė programai mūsų menininkus: sol. S. Žiemelytę, smuikininę R. Melkienę, muz. J. Govėdą ir T. Pabrėžą. Jie atliko aukšto lygio meninę dalį ir buvo apdovanoti gėlėmis. Programos vedė J. Karasičius pakviestas parapijos klebonas kun. J. Staškus padėjo vysk. P. Baltakiui už mūsų parapijai teiktą pagalbą per pirmąjį vyskupavimo dešimtmetį ir prašė toliau mūsų nepamiršti bei įteikti parapijos dovaną.

Sveikindamas muz. Stasį Gailevičių, jo devyniasdešimtmečio proga, kun. J. Staškus priminė, kad vaikystėje priklausė jo vadovaujamam vaikų chorui ir dainavo tenorų, o dabar dainuoja „bosu“.

Lietuvos kankinių parapijos choro pirmininkas Rimas Paulionis plačiau supažindino su muz. St. Gailevičium ir jo įnašu mūsų parapijos bei Kanados lietuvių kultūriname gyvenime. Parapijos choro vicepirm.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lottetown sutarties klausimu. Referendumas turėjo patvirtinti nuolaidų Kvebekui padariusią sutartį dėl jo išjungimo Kanados konstitucijon. Referendumą Kvebeke surengė liberalų premjero Roberto Bourassos vyriausybė. Kvebeke ši sutartis buvo atmesta. Ji taip pat pralaimėjo ir kitų provincijų referendume, kuriame Kanados konservatorių vyriausybė išleido 104 milijonus dolerių.

Kvebeko premjero J. Parizeau tarpvyriausybinių reikalų ministrė L. Beaudoin, reikalaujama 47,2 milijono dolerių, teigė, kad padengti referendumo išlaidas Kvebeke jo anuometiniam premjerui R. Bourassai buvo pažadėjęs Kanados ministris pirm. B. Mulroney. Jį pakeitęs dabartinis liberalų ministris pirm. J. Chretienas, atsisakė išmokėti tą dolerių sumą, paliktuose dokumentuose neradęs raštiško pažado.

Kanados parlamente triukšmą keliant L. Bouchardo separatistiniui blokui, teko ieškoti po pasaulį keliaujančio B. Mulronio ir laukti laiško iš jo. Dabar viešosios informacijos šaltiniai pranešė, kad Kvebekui dėl to referendumo jau pasiūstą 34,5 milijono dolerių kompensaciją. Su politine propaganda susietą triukšmą laimėjo Kvebeko separatistų vadai J. Parizeau ir L. Bouchardas.

Tolimesnę įtampą su Kanada žada premjero J. Parizeau pareiškimas, kad jis Kvebeką traktuos jau kaip nepriklausomą šalį, atsisakydamas įsijungti į kai kurias federacinės Kanados reformas, jas Kvebeke pakeisdamas savais sumanymais. Kanados ir provincinių vyriausybių konferencijose premjeras J. Parizeau sutinka dalyvauti tik tada, kai jos liečia provincijoms priklausančius reikalus. Kitose konferencijose jis sakosi nedalyvausiąs. Federacinės Kanados ir jos provincijų vadams tais atvejais jis pataria Kvebeką trak-

A. Pajaujienė muz. St. Gailevičių perrišo tautine juosta ir įteikė parapijos dovaną. Sukaktuvininkams vysk. P. Baltakiui ir muz. St. Gailevičiui buvo įteikti visų šventės dalyvių pasirašyti sveikinimai. Taipgi jie gavo daug asmeninių dovanų.

Kun. V. Volertui sukalbėjus maldą, visi vaišinosi šeimininkės J. Gurklienės ir jos padėjėjų pagamintais valgiais. V. B.

Kanados įvykiai

tuoti kaip provinciją už federacijos ribų. Kvebeko premjeras J. Parizeau nedalyvaus ir spalio 5 d. federacinės Kanados konferencijoje, susietoje su gamtos turtų ištekliais. Mat jie yra juos turinčių pačių provincijų vidinis reikalas. Šion konferencijon bus nusiūstas tik žemesnio rango Kvebeko atstovas. J. Parizeau betgi žada neboikotuoti ministerio pirm. J. Chretieno organizuojamos išvykos Kinijon prekybai stiprinti. Mat ta prekyba bus svarbi ir nepriklausomybės referendumą laimėsiančiam Kvebekui. V. Kst.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PER GREITAI PABODO

„TŽ“ 1994 m. 36 nr. p. Zubas rašo, kad jam pabodo kančia, skausmas ir baimė persunkti laisakai, straipsniai ir net vedamieji. Manau, p. Z. turi galvoje „Lietuvos kovų ir kančių“ istoriją. Apie Lietuvos okupaciją ir sovietinių rusų žiaurumus rašoma jau 50 metų ir nepabodo, tai kodėl tokie straipsniai tik per kelis mėnesius pabodo? Be to, „TŽ“ apie tai palyginti nedaug rašoma.

Minėtoji knyga Lietuvai yra žalinga, nes žiaurieji Lietuvos žmonių trėmimai į Sibirą vietomis pavaiduoti kaip švelnus nusikaltėlių iškeldinimas. Esą juos lydėję gydytojai, gailėstingosios seserys, stotyse tarnautojai pasitikdavę su šiltu maistu, vaikams pienu ir pan. Jei kada kas bandys rusams prikišti trėmimų žiaurumus, tai ši knyga bus jų ginklas. Su tokia literatūra lietuviai negali eiti į pasaulį ir save kompro-

mituoti. Apie lietuvių yra daug geros literatūros. Ją reikėtų skleisti. Štai vienas ukrainiečių intelektualas apie Lietuvą ir lietuvių rašo: „Lietuva nešė Europos laisvę, kai kitose tautos dėl religinių ar kitokių įsitikinimų galvos nuo pečių riedėjo, tai lietuvių valdžioje visos religijos ir tautybės turėjo pilnas laisves. Tai ir buvo pirmoji lietuvių tautos nešama demokratija. Pats Lietuvos sostinės vardas „Vilno“ tai ukrainiečių kalbos žodis – laisvė. Todėl lietuvių globos ieškojo daugelis tautų, ir todėl lietuvių valdos siekė Juodąją jūrą. Būtų idealas, jei būtų galimybė sujungti Ukrainos raumėnis ir Lietuvos smegenis“.

I. Šaujauka,
St. Catharines, Ont.

PRAŠO LAIKRAŠČIO

Prenumeruoju „Tremtinį“ nuo pat pirmojo numerio. Ten radau parašytą, kad yra išleista A. Garmutės knyga „Rugiai po ledu“. Parašiau jai laišką ir tuojau gavau tą knygą drauge su kita knyga „Ažuolų randai“, kurią išleido „TŽ“ Kanadoje. Skaičiau ją kelis kartus. Mane ypač sujaudino aprašymas Sibiro tremties. Kai autorė ruošėsi važiuoti į Lietuvą, ten buvusios moterys prašė ją, išlipus iš traukinio, pabučiuoti Lietuvos žemę. Taip darė Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, išlipęs iš lėktuvo Vilniuje. Aš apsipyliau ašaromis. Su kokia dieviška šypsena Šv. Tėvas lankėsi Lietuvoje. Eidavau pas kaimynus žiūrėti televizijos.

Turiu A. Garmutės knygas „Išėjo broliai“, „Motinėle, auginai“ ir apie 30 aprašymų apie tremtinius. Dabar knygos labai brangios, o pensijsa maža – neužtenka nė maitui. A. Garmutė atsiuntė vieną egz. „Tėviškės žiburį“. Labai įdomus. Kaip norėčiau, kad atsirastų geradaris, kuris užsakytų man bent „TŽ“.

Bronė Ruginiene,
Svidenių km., Kupiškio rajonas,
Lithuania.



Anglijos Londone PLJK Studijų dienose dalyvavę Kanados atstovai. Iš kairės: R. Kalendra, K. Baršauskaitė, L. Liaukutė, A. Paulionytė, A. Karkaitė, D. Batūraitė, O. Stanevičiūtė, D. Baršauskaitė, M. Stanevičius

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/Max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

#1 KANADOJE
Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616 namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas arba

1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktus.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais). Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymą (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietašvaidžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$

Greitas pinigų pervedimas. US arba Kanados doleriai: 4% plus \$14 – pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.

AUDRA

Travel & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Atostogos paskutinę minutę!
Platus pasirinkimas 1 - 2 savaitėm.

Viena savaitė (skaitant skrydį ir viešbutį)	Viena savaitė su pilnu išlaikymu ir skrydžiu
NASSAU	PUERTO PLATA
"Crystal Palace".....\$396	"La Esplanada" \$646
JAMAICA	JAMAICA
"Fantasy".....\$399	"Holiday Inn" \$968
BARBADOS	CANCUN
"Sunset Crest" \$496	"Club Lagoon" \$848
CANCUN	ARUBA
"Dos Playas" \$548	"Tamarijn" \$1100

Kelionės laivais:
Rytinės, vakarinės ir pietinės Karibų salos 7 dienom.
Kaina - pradadant \$599 (JAV)

Skridimai Kanadoje
Vancouver – \$296 Edmonton – \$286
(Papildomi valstybiniai mokesčiai į kainas neįskaityti)

Kelionės į Lietuvą!
Geriausios kainos, patogiausios lėktuvai.
Skambinkite nedelsdami!
Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybės Lietuvoje naujas
(Bloor ir Jane gatvių kampas) adresas: Goštauto 4-78
Toronto, Ontario M6S 4W3 (kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)

Tel. (416) 762-7393 Vilnius
Fax (416) 763-0674 Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

DRESHER

DRAUDA Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.	Nekilnojamas turtas Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius	Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių – mokesčių – turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį
--	---	--

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gražiai praėjo mūsų parapijos šventė. Daug darbo įdėjo mūsų tarybos administracinė sekcija, vadovaujama V. Narušio, ir religinė sekcija, vadovaujama J. Andriulio. Bilietų platinimu rūpinosi R. Celejewska, Kryžių kalne garsia kalbėjus tvarkė V. Paliulis ir vyskupo kryžiaus pastatymu rūpinosi J. Ramanauskas.

— Palaidoti: rugsėjo 27 d. a.a. Petras Meškauskas, 71 m. amžiaus; rugsėjo 29 d. a.a. Juozas Zakaras, 68 m. amžiaus.

— Rudieninė Kapinių lankymo diena bus spalio 30, sekmadienį. Mišios bus 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Autoaiškėjė bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Mokyklinis autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapiln 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobuselis tą sekmadienį rytą važiuos su maldininkais įprastą sekmadienine tvarka.

— St. Michael's College School Toronto yra visiškai nuo valdžios nepriklausoma gimnazija, kur rimasi tėvų metiniai mokesčiai ir bazilijonų mokytojų pasiaukojimu. Tėvams norintiems, kad jų sūnūs gautų gerą katalikišką auklėjimą, verta šia gimnazija susidomėti. Šį rudenį jau priimami prašymai norintiems stoti į 9-tąjį skyrių ateinančiais metais. Tuo tikslu rengiami du gimnazijos apžiūrėjimo vakarai (Open House). Pirmasis vakaras bus spalio 26, trečiadienį, 7.30 v.v., o antrasis — lapkričio 2, trečiadienį, 7.30 v.v. Dėl išsamesnių žinių prašome skambinti gimnazijon tel. (416) 653-3180. Gimnazijos adresas: 1515 Bathurst Street, Toronto, Ontario M5P 3H4.

— Mišios spalio 9, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. ses. Onutę Brokaitę, 11 v.r. už Vilniaus krašto žuvusius lietuvius; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Petronelę Kušlikienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos spalio 9, sekmadienį, 9.30 v.r. įprastu laiku.

— Choras pradės repetuoti spalio 17, pirmadienį, 7 v.v. parapijos salėje.

— Pjūties padėkos šventės pietūs bus Lietuvių namuose spalio 30 d. po pamaldų. Padėkos šventės pietų bilietus galima gauti pas P. Langienę tel. 416 233-0511 arba pas P. Pukienę tel. 416 236-1364.

— Pamaldas spalio 9 d. laikys parapijos valdybos nariai, o ne kaip buvo paskelbta, kad — kun. M. Kirsons.

— Spalio 16 d. pamaldų nebus.

— Spalio 23 ir 30 d.d. pamaldas laikys kun. M. Kirsons.

— Parapijos klausimais prašome kreiptis į valdybos pirm. E. Steponą tel. 416 622-5896 arba sekr. P. Sturmą tel. 905 274-3529.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje spalio 3 d. dalyvavo 170 asmenų. Svečių knygoje pasirašė B. A. Žukas iš Kingstono, Ont. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys K. Raudys.

— LN valdybos posėdis įvyks spalio 13, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Spalio 9, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Seklyčioje bus rodomas filmas "Pasaulio lietuvių dainų šventė — Tautinė šokių diena Žalgirio stadione, Vilniuje 1994 m."

— Lapkričio 5, šeštadienį, įvyks LN metinis pobūvis. Programą atliks Londono "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. Andriaus Petrašino. Šokiams geros visiemis žinomas "Good Time Boys" orkestras. Stalai rezervuoti, bilietai gaunami Lietuvių namų raištinėje ir sekmadienio popietėje metu.

Aukos Slausos namams

A.a. Petro Meskausko atminimo aukoją \$25 J. V. Šimkus. Iš viso fondo yra \$980,161.31. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoją: \$100 — J. M. Vaseriai; \$50 — A. Vaišvilienė, M. Stankaitienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį buvo švenčiama šv. Pranciškaus šventė. Trečiojo ordino nariai dalyvavo su savo vėliava 10.15 v.r. Mišiose. Po Mišių visi parapijiečiai buvo pavašinti kava.

— Ateinantis penktadienis — mėnesio pirmasis. Pirmasis mėnesio penktadieniai mūsų šventovėje vyks šv. Valada 7 v.v. su Mišiomis 7.30 v.v. Prieš Mišias klausoma išpažinėčių. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus.

Platinami bilietai į vakaronę, kurios tikslas paremti sriubos virtuves Lietuvoje, skirtas alkanims. Bilietus galima įsigyti po Mišių salėje, kitu laiku pas V. Tasecką tel. 905 824-4461.

— Spalio mėnesį mūsų šventovėje kalbamas Rožinis šokiadieniai prieš 8 v. Mišias, o sekmadieniai prieš visas Mišias.

— KKK moterų dr-jos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas įvyks spalio 16, sekmadienį po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Susirinkimo programoje: sociologės Irenos Lukoševičienės paskaita apie Lietuvos socialines problemas, einamieji reikalai ir vaišės su loterija.

— Parapijos tarybos visuomeninė sekcija, vadovaujama V. Tasecko, organizuoja Kaledin mugę, lapkričio 26 d. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Dalyvauti kviečia pavienius asmenis ir organizacijas, kurie šioje mugėje norėtų pardavinėti savo rankų darbo gamybą. Daugiau informacijų galima gauti pas Ritą Grybiene tel. 234-5982 ar pas Ritą Girdauskaitę tel. 530-1716.

— Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokoms registracija jau prasidėjo. Prašom užregistruoti vaikučius, sulaukusius 7 metų amžiaus, parapijos raštinėje iki spalio mėnesio pabaigos. Pirmosios Komunijos išklmės mūsų parapijoj bus 1995 m. pirmąjį gegužės mėnesio sekmadienį.

— Mišios spalio 9, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Gegužį; 10.15 v.r. — už Dervinių šeimos mirusius, a.a. Mariją Valiuliene, a.a. Liną Šeškų; 11.30 v.r. — už mirusius Vilniaus krašto lietuvius.

Demokratinei spaudai remti Lietuvoje aukoją: \$2000 — Kanados lietuvių fondas; \$1200 — dr. J. Sungaila; \$1000 — St. Kuzmas; \$250 — E. A. Abramaitis; \$200 — dr. A. Šidlauskas, dr. G. Gincauskas; \$100 — A. Aperavičius, V. Bireta, K. Cepaitis, J. Dervaitis, E. Kuchalskis, A. Klemka, N. W. Liačas, V. Montvilas, dr. R. Petrauskas, K. Ratavičius, P. Regina, M. Stankaitis, J. Stepaits, O. Šurmienė, J. B. Tamulionis; \$75 — K. Gudinskas; \$60 — B. Augaitis, P. Seirys.

\$50 — P. Z. Augaitis, kun. K. Butkus, OFM, J. Butkus, V. Butkys, J. Danyls, L. Daunius, A. Dargis, B. Galinis, A. Grigonis, V. Gudaitis, S. Janušonis, V. Kėzys, P. Kuras, P. Lapienis, V. Marcinkevičius, J. Mažeika, A. Petkevičius, G. Ruginius, B. Sapijonis, V. Sendžikas, S. Sendžikas, B. Stalioraitis, B. A. Stonkus, A. Štuopis, J. Vyšniauskas, R. Zubrickas; \$40 — R. V. Cvirka; \$25 — V. Jakubkienė, S. Vilimas; \$20 — J. Vieraitis; \$10 — A. Praneckūnas.

Iš suaukotų lėšų tuo tarpu buvo paremti šie laikraščiai: Šiaulių "Aušros alėja", Tauragės ir Šilalės "Naujienos", Plungės "Saulutė" ir "Šiaurės Atėnai" Vilniuje. Aukų rinkimo vėjus dar tęsiasi.

Visiems aukotojams, paremsiems šį svarbų tikslą, nuosirdžiai dėkoja šio fondo atstovai Kanada: dr. J. Sungaila, dr. M. Uleckienė.

A. a. Janinos Paketuriėnės atminimui, užjausdami jos vyrą Stasį Paketūrą, A. ir K. Ratavičiai "Tėviškos žiburiams" aukoją \$20.

A. a. Jono Meškio atminimui Sault Ste. Marie lietuvių bendruomenė "Tėviškos žiburiams" aukoją \$100.

Anapilio autoaiškėstės vajui aukoją: \$200 — J. K. Ališauskai; \$100 — M. P. Žymantai, J. M. Vaseriai.

A. a. Kazimiero Mikšio atminimui, užjausdami seserį Onutę, Juozo ir Janės Sakalauskų šeima "Tėviškos žiburiams" aukoją \$30.



JAS 1994 m. vasaros stovyklos vadovai, smagiai praleidę dvi savaites Dainavoje. Pirmoje eilėje: A. Ragauskaitė, L. Dutton, V. Žiedonytė, L. Sidrytė, B. Kavakaitė, R. Brizgytė, A. Prailgauskaitė, M. Bublytė, A. Degesytė; antroje eilėje: L. ir R. Poteraičiai, G. Bublytė, A. Kuolas, K. Norvilas, K. Lapšys

Nuotr. B. Bublienės

PRANEŠAME MŪSŲ NARIAMS,

kad nuo 1994 metų spalio 11 dienos ANAPILIO skyrius pradės veikti ir antradieniais nuo 9 valandos ryto iki 3.30 valandos po pietų.

Anapilio skyriaus darbo valandos: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

PARAMA

lietuvių kredito kooperatyvas praneša,

kad perkantiems naujus automobilius paskolinsime 70% naujo automobilio kainos iki \$30,000.

Norint gauti daugiau informacijų, prašoma skambinti paskolų vedėjams tel. 416 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Antanas Šileika spalio 6, ketvirtadienį, 8 v.v., Longhouse Bookshop, 497 Bloor St. W. (prie Brunswick gatvės), skaitys ištraukas iš savo pirmojo romano "Dinner at the End of the World", kurį šią vasarą išleido Mosaic Press leidykla.

Toronto Maironio mokyklos auditorijoje spalio 15, šeštadienį, 11 v.r. įvyks mokslo metų pradžios Mišios. Mokiniai atliks skaitinius ir įsijungs Aukojimo apeigose. Kviečiame dalyvauti visus tėvelius, senelius bei mūsų mokyklos rėmėjus. G. Paulionienė, vedėja

Mažeikių valstybinės įmonės "Nafta" kultūros rūmų vaikų lėlių teatrą "Lėliukai" atvyksta į Torontą ir spalio 16 d., 1.30 v.p.p. Lietuvių namuose parodys vieną iš Lietuvoje premijuotų veikalų "Atsiprašau, Slibinuk".

Anglų kalbos kursų suaugusiems rengia Peel mokyklų taryba. Kursai vyks Mississauga-je ir Bramptone šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 2.30 v.p.p. Registravimas galima spalio 15, 16 ir 22 d.d. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. Pamokos prasideda spalio 22 d. Skambinti 276-6793 (Mississauga) arba 791-6700 (Bramptone) dienos metu.

Vysk. Baltakio fondui aukoją: \$100 — U. Paliulytė; \$50 — Č. Javas.

A. a. Jonui Stankui (Baltimore, Ont.) mirus, užjausdami jo žmoną Almą ir sūnų Haroldą, F. V. Kupičiai, Vl. B. Vyčiai ir N. Racevičienė "Tėviškos žiburiams" aukoją \$60.

A. a. brolio Broniaus Gudinsko vienerių metų mirties (1993 m. spalio 7 d.) prisiminimui sesuo Juzefa Dovidaitienė su šeima "Tėviškos žiburiams" aukoją \$50.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: • sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo kelių (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudimo bendrovių (extend health care benefits) gydymą masazą padengia pilnai ar iš dalies.

Pranešimas

KLB Toronto apylinkės rinkiminė komisija, susirinkusi 1994 m. rugsėjo 22 d. rado, kad gauta 10 nominacinių pareiškimų.

Apgailestaujame, kad iki nustatytą laiką neatsirado reikiamo skaičiaus kandidatų, nors buvo kreiptasi į visas Toronto organizacijas prašant siūlyti bent po du asmenis. Todėl rinkiminė komisija nutarė kandidatų pristatymo terminą nukelti iki 1994 m. lapkričio 1 d. Rinkimų data bus paskelbta vėliau.

Rinkiminė komisija

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", viešėdamas Lietuvoje, buvo paprašęs profesionalus filmuotojus padaryti visos šokių šventės iškilmyje bei jų pačių dalyvavimo vaizduose. Ji jau gauta, yra labai geros kokybės bei aukšto meninio lygio. Gaunama Toronto parapijose arba pas vadovę Ritą Karasiejiene, 2364 Melton Dr., Mississauga, Ont. Tel. 905 279-9079. Kaina — \$25.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamos kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

ISNUOMOJAMI 2 kambariai ir virtuvė pirmame aukšte Bloor ir Dovercourt gatvių rajone (netoli Prisikėlimo parapijos). Skambinti tel. 416 233-8108.

ISNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokestis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MONTREALQUE

Raymond Filip, jaunas lietuvių kilmės poetas, laimėjo QSPELL (Quebec Society for the Promotion of English-Language Literature) teikiama 1994 premiją "A.M. Klein Prize for Poetry" už savo kūrybos rinkinį "Flowers in Magnetic Fields", išleista Guernica leidyklos. Tai buvo pranešta Montrealio dienraštyje "The Gazette", rugsėjo 22 d. laidoje. **Kor.**

Didysis talpintuvys (40 pėdų) rugsėjo 26 d. pakrautas prie seselių gėrybės labdarai. Tai daugiausia "Baxter" bendrovės medicininės priemonės, apie \$120,000 vertės. Kai kas yra skirta ir Lietuvos "Caritas" organizacijai. Talpintuvus rugsėjo 28 d. pakrautas į laivą, kuris plauks į Rygą. Dirbo šešiolika įvairaus amžiaus talkininkų keturias valandas. Šį kartą siunta skiriama šakiams.

Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas pra-

dėjo prieškalėdinį parapijiečių lankymą.

Žvejotojų-medžiotojų klubas "Nida" spalio 23 d. rengia AV parapijos salėje sezono uždarymo pietus su žuvimi bei grybais. Bus meninė programa.

A.a. Juozas Pakulis, 87 m. amžiaus, išgyvenęs 45 metus Montrealyje, šį pavasarį išsikėlė į Torontą. Ten rugsėjo 14 d. mirė. Rugsėjo 24 d. AV šventovėje už jo sielą buvo atnašaujamos Mišios, į kurias iš Toronto atvažiavo velionies žmona ir duklė su vyru. Susirinko ir gausus būrys montrealiečių. Po pamaldų parapijos salėje vyko gėduliniai pietūs, kuriuos paruošė Anelė Keršienė su šeima.

A.a. Jadvyga Juodviršienė (Valatkaitė), 82 m. amžiaus, mirė rugsėjo 22 d. Po pamaldų AV šventovėje rugsėjo 24 d. palaikai sudeginti krematoriume. Liūdi vyras ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-53355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 514-766-5827; 514-766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

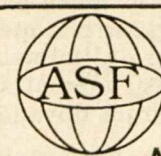
MOKA UŽ:	
Certifikatus 1 m.	6.25%
Certifikatus 2 m.	7.00%
Certifikatus 3 m.	7.25%
Term. indėlus:	
1 metų	5.00%
180 d. - 364 d.	5.00%
120 d. - 179 d.	4.50%
60 d. - 119 d.	4.50%
30 d. - 59 d.	4.00%
Taupymo — special.	1.50%
Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Taupymo — kasdienines	1.00%
Einamos sąsk.	1.00%
RRIF — RRSP — 1 m. term.	6.25%
RRIF — RRSP — 2 m. term.	7.00%
RRIF — RRSP — 3 m. term.	7.25%
RRIF — RRSP — taup.	2.00%

IMA UŽ:

Neklin. turto:		
1 metų	8.00%	asmenines — nuo...8.00
2 metų	9.00%	
3 metų	9.25%	

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10.00- 2.00
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00



EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS

TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

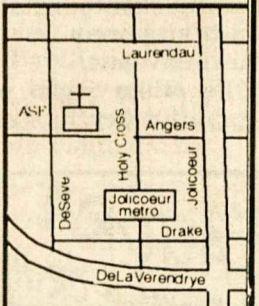
Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg. arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE
1450 DE SEVE
LASALLE, QUE.
Naujas telefonas
937-9898
 Vytautas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAI
BET KADA - 7 DIENAS



ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

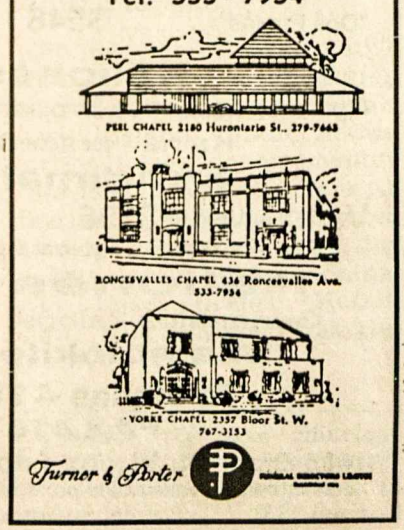
CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilį vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškos žiburiai" — plačios apimtys savaitraštis. Rašdami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškos žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažejant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškos žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškos žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, suvartokomi gerimi (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronto.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954



ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Jane-St. Clair, 2 miegamųjų "bungallow", didelis kiemas 40x154 pėdų. Puikus pirkynys perkant namą pirmą kartą. Kaina \$179,000. Visais klausimais kreiptis į **Teodorą Stanulį** tel. 416 231-3000; namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-